

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstreljajke 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kata“ „Kakovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Za zaprte reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Bojni grom.

Zopet so dvignili slovanski narodi na Balkanu svoje puške in handžare v obrambo svetega križa in zlato svobode. Črnogorski sokoli so poleteli v albanške gore in bolgarski junaki so odkorakali proti Makedoniji. Tudi Srbe je vzdignilo strašno navdušenje za vojsko v boju proti Turčinom. Balkanski narodi hočejo osvoboditi one svoje brate, ki še vzdihujejo pod turškim jarmom.

To ni prvi boj za osvobojenje balkanskih narodov izpod turškega nasilstva. Bolgari so prišli pod oblast krutega Turčina leta 1390, ko se jim je Šišman, zadnji kralj takrat na Bolgarskem, predal na milost in nemilost. Skrajša je ravnal Tureki ž njimi še precej prizanesljivo, pa vedno bolj kruto. Dolge dobe so minule v mraku in tlačenju, toda iskra narodne samozavesti je vedno tlela pod pepelom. Ko se je v početku preteklega stoletja najprej osvobodila Grška in potem tudi Srbija dobila samoupravo, je bila njih želja po solncu svobode in neodvisnosti vedno večja. Toda sami so bili preslabi, zato so pričakovali pomoči zdaj od zapada, zdaj od severa. Leta 1877. se je njih upanje izpolnilo, prišel je severni stric Rus ter jih osvobodil izpod turškega jarma, pod katerim so vzdihovali celih 500 let. Toda Bolgari v Makedoniji so še vedno ostali pod carigradskim sultanom.

Tudi srbsko robstvo je trajalo dolgo. Kralj Lazar je prenehal plačevati Turkom davek ter poklical krščanske vojaške rodovine na Kosovo polje. To se je zgodilo leta 1389. Sultan Murat je to zvedel in se napotil proti Srbom, da jih užuga z orožjem. Na Kosovem polju so se zgrabili. Začela se je strašna bitka. Tri dni so se nasprotniki kakor divji levi zaganjali drug v drugega in že se je nagibala zmaga na srbsko stran. Ta čas pa je srbski vojvoda Vuk Branković prestopil s svojim krdelom v vrste turških vojakov ter se ž njimi združen bojeval proti svojim bratom po veri in narodnosti. Zmagali so neverniki. In od tistega časa je trajala srbska sužnost. Želja po svobodi si dolgo ni mogla najti prave poti in pravih oseb. Še-le leta 1804 je nastopil Kara Džordžija (Črni Jurij) ter poklical srbski narod v vojsko zoper Turke. Po več srečnih bojih jih je pregnal iz dežele in l. 1807 jim je naskokoma vzel tudi trdnjavo Belgrad. Toda stara srbska bolezen, zavist različnih vojvod nasproti vedno uplivnejšemu Črnemu Juriju, je vse uspehe zopet pokopala. Vseled needinosti so Srbi kmalu obnemogli, sam Črni Jurij je obupal in pobegnil v Avstrijo. Strahovito so sedaj razsajali Turki po Srb-skem, dokler se jim ni na cvetno nedeljo leta 1815 uprl Miloš Obrenović. Temu se je posrečilo premagati Turke in leta 1817 je proglasila Srbija Miloša za kneza srbskega. Skrajša se od turškega sultana odvina, je postala leta 1826. vsled ruskega posredovanja popolnoma svobodna. Toda Stara Srbija s Kosovim poljem vred je ostala še do danes pod turškim polumescem in srbska raja (kristjan pod turškim jarmom). je v teh krajih še nadalje vzdihoval po svobodi.

Črna gora ima svoj začetek na Kosovem polju. Po nesrečni bitki na Kosovem polju je ustanovil Jurij Balšo samostalno kneževino črnogorsko. Ta se je stoletja bojevala z divjimi Turki za križ in zlato svobodo. Posebno v času od leta 1852—1868 so jih hoteli Turki s silo podjarmiti. Sprva so Črnogorci zmagovali, pozneje so jih pa napadli Turki s tako silo, da se jim niso mogli obraniti. Priznati so morali turško nadoblast. Še-le leta 1878 se je na berlinskem sestanku velevalsti proglasila in priznala neodvisnost Črne gore. Toda Črna gora se čuti vedno premajhno in zato bi rada razširila svoje meje na turško ozemlje, kjer prebivajo srbski in albanski kristjani.

Grki so mnogo grešili proti slovanskim narodom na Balkanu in so večkrat potegnili s Turki proti njim. Toda tudi ti zahrbtni in izdajalski spletkarji so prišli pod turško premoč. Ko so se naveličali strahovitega nasilstva turških poveljnikov in janičarjev, so se leta 1821 uprli in dosegli leta 1830 samostalnost grškega kraljestva. Nekaj Grkov je še na otokih in v Albaniji do danes ostalo pod Turki.

To je kratka zgodovina bojev slovanskih narodov na Balkanu. Sedaj se je začela ta zgodovina nadaljevati. V prejšnjih časih je stala vedno Rusija ob strani teh narodov, za svobodo se bojujočih, in si s tem osigurala njihovo naklonjenost. Avstrija je stala

ob strani. Sedaj je prišel čas, da tudi Avstrija pokaže svojo naklonjenost jugoslovanskim narodom in jih ščiti pri njih boju za svobodo svojih bratov v Turčiji.

Črnogorsko-turško bojišče.

Črnogorci se vojskujejo v treh glavnih armadah. Severni armadi, to je tisti, ki je najbližje srbski meji, poveljuje general Vukotič. Ta armada se vojskuje okoli Berane in en del je do 13. oktobra že dosegel mesto Bjelopolje v Stari Srbiji ob novopazarski meji, katero se je udalo Črnogorcem. Srbsko ljudstvo v Novem Pazaru sprejema Črnogorce z veliko radostjo. V cerkvah se vrše službe božje za zdravje kralja Nikite. — Južna armada, kateri poveljuje general Martinović, se pomika ob vzhodni strani Skaderskega jezera, torej skoraj ob morju, proti mestu Škader. Prekoračila je že reko Bojano, ob kateri leži Škader in hoče torej zajeti mesto od vzhodno-južne strani. Srednji armadi poveljuje princ Danilo. Ta armada je najmočnejša in se pomika na zapadni strani Skaderskega jezera proti mestu Škader. Ta armada je imela že največ bojov pri Podgorici, pri Dačiču, pred Tuzijem, okoli utrdb Ščipanik, Rogana, Vranje, Plavnica in je baže že dospela pred škadersko predmestje Nikolac.

Boj pri Berani in Bjelem polju.

Zadnjič smo poročali, da so Črnogorci pri Berani ob severni turško-črnogorski meji stopili na turško ozemlje. Bila je to severna armada, kateri poveljuje general Vukotič. Prva poročila, ki so jih poslali v svet Turki in njih prijatelji, da so turške čete pri prvih bojih premagale Črnogorce in da so Turki udrlj celo v Črno goro, so bile neresnične. Takoj prve dni so imeli Črnogorci srečo. Vukotič se dobro drži pri Berani, čeprav si mora vsako ped zemlje, na katero stopi, izvojevati, en del njegove armade pa je srečno zasedel severno od Berane važno postojanko Bjelo polje v Sandžaku Novi pazar. Turški vojaki so zapustili Berano, katero so Črnogorci zasedli.

Boj pri Podgorici.

V četrtek, dne 10. oktobra, je srednja črnogorska armada napadla turške utrdb v bližini črnogorskega mesta Podgorica, katero se nahaja komaj 5 km od turške meje.

Najprvo je naskočila močno utrjeni hrib Planica. Boj je pričelo črnogorsko topničarstvo. Prvi strel se je izprožil iz topa, katerega je nameril najmlajši sin črnogorskega kralja, princ Peter. Kralj Nikita in princ Mirko sta z generalnim štabom že od ranega jutra na gori Forica blizu Podgorice čakala na potek boja. Ko je počel prvi strel, je kralj Nikita vstal in napravil znamenje križa, vojaška godba pa je zaigrala črnogorsko narodno himno (kraljevo pesem). Po kratkem boju, ki je trajal 20 minut, so Črnogorci pregnali Turke z utrdb na gori Planici. Vrh gore so prvi Črnogorci zasedli črnogorsko zastavo. Po poročilih iz Beograda so v bojih pri Planici imeli Turki 600 mrtvih, na črnogorski strani pa je padlo 400 vojakov. Po boju se je kralj Nikita s princem Mirkom vrnil v glavni tabor, kamor sta se vrnila po boju tudi princeza Danilo in Peter. Nato se je vršilo vojno posvetovanje.

Srednja armada prežene Turka z gore Dečič.

Glas o zmagi pri Planici je silno navdušil vse črnogorske čete. Še isti dan, to je 10. oktobra, je armada prestolonaslednika Danila po huđem boju ob 4. uri popoldne pregnala Turke z močnimi utrdb na gori Dečič. Zmagovalci so odvzeli Turkom 4 topove. Črnogorci so streljali s svojimi topovi tako dobro, da so turški topovi morali utihniti. Turški poveljnik utrdb Dečič, major Sethadine bej se je s častniki in velikim številom vojaštva udal. Število mrtvih in ranjenih je na obeh straneh zelo veliko. Turki kakor Črnogorci so se hrabro bojevali. Ko so Črnogorci premagali Turke na gori Dečič, se je pomikala armada prince Danila proti mestu Tuzi. Črnogorci so zapodili Turke s planine Šipčanik.

Črnogorci napredujejo.

V petek, dne 11. oktobra opoldne so Črnogorci po huđem boju premagali Turke pri trdnjavi Rogam v bližini mesta Tuzi ter z naskokom vzeli trdnjavo. Napad na trdnjavo je izvršila srednja črnogorska armada, kateri je poveljeval princ Danilo. Turški po-

veljnik je padel v boju. Črnogorci so s svojimi topovi obstreljevali turško postojanko na gori Vrano. Boj je trajal do večera. Še-le, ko je nastala popolna tema, so se boji prekinili. Kralj Nikita, prestolonaslednik Mirko in princezinja Ksenija so ves dan opazovali boj z nekega hriba v bližini bojišča.

Črnogorci prodirajo vedno dalje proti Tuzi, ki je največji kraj med Podgorico in Škaderom. Vzeli so dne 11. t. m. poleg Rogame tudi utrdbo Vranjo; od teh dveh postojank lahko obvladajo popolnoma mesto Tuzi. Če pače Tuzi, imajo Črnogorci prosto pot v mesto Škader.

Dne 13. oktobra so korakale črnogorske čete proti mestu Tuzi. Zjutraj, dne 14. oktobra, so začeli obstreljevati mesto in utrdb. Črnogorci so poslali v mesto svojega odposlanca, kateri je podal Turkom pogoje, naj se uda.

Turki so zahtevali, naj jim dovolijo Črnogorci prost odhod z vsem vojaštvom, katerega je 5000, in orožjem v Škader, kar so pa Črnogorci odklonili. Dovolili so jim, da lahko prosto odidejo v Bar ob morju, od koder se lahko na črnogorske stroške odpeljejo z avstrijskim parnikom v Carigrad. Novejša poročila pravijo, da so Črnogorci dne 14. t. m. Tuzi že od vseh strani začeli oblegati.

Armada generala Martinoviča prodira na jugu vedno dalje, je prekoračila reko Bojano in je po kratkem boju dne 11. oktobra zavzela turške utrdb na gori Taraboš. Turki so tega dne naskočili Martinovičevo kolono, a so bili odbiti. Ta armada je že tudi prodrla do turške utrdb Planica, ki leži južno od Tuzija. Črnogorske čete so že tudi obstreljevale škadersko predmestje Nikolac.

Črnogorci zmagujejo.

Čete generala Vukotiča so v nedeljo, dne 13. oktobra, po huđem boju zavzele goro Vizitor pri Gusinju, ki je visoka 2200 metrov. Turki so imeli na tej gori močne utrdb, pa so v boju izgubili veliko moštva ter so zbežali. Vukotičeva armada je še isti dan zasedla dve turški postojanki.

Črnogorci se torej vedno bolj približujejo svojemu cilju: Škaderu. Ovira za oviro pada, kmalu bo škadersko zidovje zablestelo pred njihovimi očmi. Kakor se poroča iz Carigrada, so črnogorski vojaki že skoraj pred durmi škaderskimi.

Kralj Nikita obišče ranjence.

V Podgorici se nahajajo bolnišnice za ranjence. Vsi prostori so prenapolnjeni z ranjenimi Črnogorci in Turki. Kralj Nikita je obiskal dne 10. in 11. oktobra ranjence v bolnišnici, jih je tolažil ter pohvalil njih junaštvo. Princezinja Ksenija vodi postrežbo in skrb ranjencev. V bolnišnicah primanjkuje zdravnikov, tako, da mora več ranjenih vojakov vsled tega umreti, ker se jim ne pride z zdravniki na pomoč. Avstrija je ponudila Črnogorcem en oddelk „Rdečega križa“ za samaritansko delo med ranjenci na bojnem polju in v bolnišnicah. Črnogorci so ponudbo radovolje vsprejeli in so veseli, da gre Avstrija Črni gori tako lepo na roko.

Grška proglasila Kreto za svojo last.

Iz Aten se dne 14. t. m. poroča, da je Grška anektirala (za svojo proglasila) otok Kreto. Ministrski predsednik Venizelos je v seji grške zbornice, katere so se udeležili tudi poslanci s Krete, naznanil, da je grška vlada odobrila sklep narodne skupščine na Kreto, da se proglasi Kreto za grško last. V ta namen je odslej za Kreto in Grško le ena skupna državna zbornica. Ministrski predsednik je pozval kretske poslance, naj se podajo zopet na Kreto, kjer se bodo vsled določil grške ustave vršile nove volitve. Venizelos je še omenil, da bo Grška vkljub želji po miru s pomočjo zaveznih držav z upanjem na zmago se postavila po robu vsem nevarnostim, ki ji pretijo.

Turki prekoračili srbsko mejo.

Iz Beograda poročajo, da so turške čete pri Ristovcu zjutraj, dne 14. t. m. prekoračile srbsko mejo. Mesto Ristovac leži ob reki Morava na južnem koncu Srbije v bližini bolgarsko-turške meje. Turške čete so napadle srbske utrdb pri Ristovcu in baže dosegle nekaj uspehov. Na potu pa so zadele na srbsko armado, s katero so se zapletle v vroč boj. Srbi so jako razjarjeni, ker je turško vojaštvo začelo vojsko pred in brez napovedi vojne.

Vedno bližje splošni vojski.

Upanje, da se splošna balkanska vojska končno vendar-le prepreči, je izginilo. Dne 13. t. m. so Bolgarska, Srbska in Grška dale vevlastim v roke avstrijskih in ruskih poslanikov odgovor, v katerem se zahvaljujejo za njihovo posredovanje, katero smatrajo za nezadostno, in zato se bodo same obrnile na Turčijo. Zahtevajo namreč od Turčije med drugim, da se vsem evropskim in turškim vilajetom dovoli popolna samouprava pod vodstvom belgijskih in švicarskih guvernerjev. Turčija naj dovoli, da si narodi brez razlike vere in jezika prosto volijo svoje poslance v pokrajinske zbornice. Obenem se zahteva tudi svobodno šolstvo, nepristranska žandarmerija, evropsko nadzorstvo vseh teh reform, ki jih mora izvršiti Turčija v šestih mesecih. V dokaz svoje dobre volje naj Turčija takoj prekliče mobilizacijo svojega vojaštva. Če do srede ne pride zadovoljiv odgovor Turčije v Zofijo, bodo začele govoriti bolgarske puške. Ker Turčija ne bo privolila v zahteve balkanskih držav, je začetek vojske pričakovati vsak dan.

Prijatelji južnih Slovanov.

Na Ruskem je javno mnenje popolnoma na strani balkanskih narodov. Rusko ljudstvo želi, da se balkanskim Slovanom pomaga v boju zoper Turčino. Vladni krogi še sicer na zupaj omahujejo, toda kadar bo pravi trenutek, videli bomo gotovo tudi rusko diplomacijo in rusko orožje v službi balkanskih bori-teljev. Kar se tiče Avstrije, želimo vsi severni in južni Slovani svojim bratom zmago nad Turkom. Nemci seveda niso tako navdušeni, oni so sami nemško govoreči Turki, ki tlačijo druge narode, zato je tudi njih srce na strani Turčinov. Istotako Madžari.

Vlada je dosedaj tako previdno postopala, da ni žalila v nobenem oziru balkanskih narodov. Saj je tudi težko, da bi katoliška Avstrija marširala ob strani nevernih Turkov. Edino pravilno pa bi bilo, ako bi se naša vlada javno in odkrito postavila ob strani Bolgarov, Srbov in Črnogorcev ter jim v njihovem boju za svobodo njih bratov pomagala. Srca Jugoslovani nov bi potem gorela za Avstrijo! Kakor hitro bi se pa naša vlada postavila za Turke in nasprotovala krščanskim narodom, bi gotovo Rusija nastopila proti nam. Ob meji že zbira svoje vojake. In nam se ni zanesti na pomoč od Nemčije. Verjamemo, da bo nam Nemčija stala toliko časa ob strani, dokler je treba rabiti samo besede, a ko bi morale pokati puške, takrat pa Nemčija odstopila. Z Rusijo se ne bo hotela vojskovati, kajti Nemčija izvaža v Rusijo za 2 milijardi blaga, s takim odjemalcem si je treba biti dober. Nemčija pa tudi ne mara izgubiti naklonjenosti na Balkanu niti pri Slovanih niti pri Turkih. Francozi in Angleži so bolj ob turški strani, Italijani pa škili-jo po Albaniji, zato ne marajo ne Turčije ne balkanskih držav. Avstrija stori torej najboljšo, ako se potegne z drugimi vred za osvoboditev teptanih narodov v Turčiji, kajti v tem slučaju tudi z najbližnjimi sosedmi ne bo prišla v nasprotje.

Mobilizacija balkanskih krščanskih držav.

Povsod se je mobilizacija drugače izvedla. Najpriprostejše so jo izvedli Črnogorci. Pisarili niso veliko, marveč so kar odposlanci vlade razglasili po črnogorskih vaseh in selih vojsko. Črnogorec je vzel nato puško in handžar, veliki revolver in bodalec, pa hitel k svoji stotnji. Uniform Črnogorci nimajo. Domačije sedaj čuvajo žene, ker so vsi Črnogorci vojaki. V Srbiji, ki je petkrat večja kot Črna gora, ni šlo tako hitro. Sodelovati so morale tudi železnice, a tudi na srbsko armado je pogled slikovit. Poleg 20letnega mladeniča stoji sivolasi starček, uniformirana tudi ni vsa srbska armada. Prvi del srbske armade nosi novodobne, sive uniforme, drugi starejšo, modro obleko, tretji del je pa dobil le vojaške čepice, puške in bajonete. Najboljše je v novejšem smislu opremljena bolgarska armada. Aktivni vojaki in rezervisti do 42. leta so vsi oblečeni v nove uniforme. Starejših letnikov v Bolgariji še niso poklicali pod orožje. Po vseh poročilih je duh v armadah krščanskih balkanskih držav dober. Vojaki smatrajo nameravano vojsko za sveto stvar, ker gre za to, da osvobodijo krščanske narode.

Balkanski prostovoljci.

Da vlada med balkanskimi narodi res pravo navdušenje za vojsko, pričča dejstvo, da se med Srbi, Bolgari in Grki dan za dnevom oglašajo mnogo prostovoljcev, ki, a koravno niso potrjeni vojaški dolžnosti, se hočejo z orožjem v roki boriti za domovino in svoje teptane brate v Turčiji. Dozdaj se je javilo največ prostovoljcev v Srbiji. Listi poročajo, da znaša število srbskih prostovoljcev že okrog 30.000. V Belgradu posluje sedaj posebna komisija, ki sprejema prostovoljce in jih razvršča. Dne 10. oktobra je prišel iz srbske vasi Bljedo sivolasi starček 72ih let, ki se je od leta 1876—1878 udeleževal bojev proti Turkom in je tako dolgo prošil, da se ga je sprejelo med prostovoljce četo. Posebno mnogo pa se oglašajo mladeničev. — Iz Novega Jorka je odpotovalo, kakor poročajo listi, 25.000 grških rezervnikov v domovino, da se udeležijo vojske. — V Moskvi na Ruskem se je zbralo 20 tisoč ruskih prostovoljcev, ki so že oboroženi in so odpotovali na Balkan. — Kakor med Slovani, tako se je tudi mnogo Turkov prostovoljno oglasilo za vstop v vojsko. Po celi Turčiji so se izdali oklici, ki pozivajo, naj se moški, ki niso potrjeni vojaški službi, prostovoljno oglase za vojsko.

Dekle kot vojak.

Med Srbi ni nikaka redkost, da so tudi ženske bojevite, kadar je treba čuvati domovino. Mnogo je

Srbkinj, ki so izvežbane v streljanju in znano je, da se jih je poslednje dni zlasti mnogo javilo, da bodo bolniške strežnice na bojnem polju. Lep vzgled domoljubja pa je nudilo pretekle dni v Belem gradu 22letno dekle Ljubica Jovanović, sirota brez staršev. Kakor hitro je bila proglašena mobilizacija, je popustila vse ter odšla k vojaškim poveljstvom z zahtevo, naj se jo sprejme v vojaške, da ide s puško v roki med prvimi v boj. Seveda so jo odbili. Bila je tudi na dvoru ter zahtevala, naj se jo pušči h kralju in vojnemu ministru. Ko pa je bila povsod odbita, je odšla v „Narodno Odbrano“ ter prosila, naj se jo sprejme med prostovoljce, in sicer v prve vrste. Nekoliko dni so jo odklanjali, ker pa le ni odnehala, so ugodili njeni želji. Dekle si je odrezalo lase, vzelo puško in vso opremo ter je vstopila v četo prostovoljcev, ki bo šla prva v boj, ko bo treba.

Kraljevič Marko.

Največji junak v hrvaških in srbskih pravljicah, ki pripovedujejo o bojih s Turki, je bil kraljevič Marko. Pravljice o kraljeviču Marku se paslanjajo na zgodovinsko osebo Marka, sina kralja Vukašina, ki je umrl v nesrečni bitki ob Marici leta 1371. V zgodovini ni imel kraljevič Marko nobenega odločilnega pomena za usodo srbskega naroda, vendar si je ustvaril narod na njem največjega junaka. Marko je bil osebno hraber, pogumen, drzen junak, a obenem človek zelo plemenitega in usmiljenega srca. Narod je z žalostjo gledal, kako so se njegovi voditelji borili večkrat samo za osebno korist, a ne za korist celega naroda; zato si je v kraljeviču Marku ustvaril junaka po svojem srcu, ki je sirote povsod ščitil in jim pomagal, ki je bil brat svojim bratom.

V Slavoniji kažejo breg kraljeviča Marka. Narodna pravljica pripoveduje, da je tamkaj kraljevič Marko oral. A za opanke se mu je nabralo vse polno zemlje. Tedaj si kraljevič Marko otrese z opank zemljo, in postal je oni breg kraljeviča Marka.

Že mlademur Marku je podarila dobra vila konja Šarca, ki ga je spremljal na vseh bojnih pohodih in ki je bil najzvestejši Markov spremljevalec. Narodna pesem na vse mogče načine slavi tudi konja Šarca. Šarec ide kakor gorska vila, brzo ide, daleč se odmiče. Šarec sluti nesrečo že naprej in Marko pravi: Glej, kako je blisk razljudil Šarca, in ljubi Bog zna, da ne boše dobro. Kraljevič Marko odseka Turku glavo, pa jo vrže Šarcu v zobnico, da odnese v Carigrad jo beli. Svojemu Šarcu kupuje Marko vino kakor sebi. Krčmarici Mari zakliče: Daj mi Šarcu dva dukata vina! Njemu Mara vina donosila, on ga daje svemu konju Šarcu.

Ko se je bližala kraljeviču Marku smrt, začel je Šarec solze točiti. In vila pove kraljeviču, da se mu bliža smrt. Pa povadi kraljevič Marko, pa povadi sablju od pojasa, in on dodje do konja Šarina, sabljom Šarcu odsiječe glavo, da mu Šarac Turkom ne dopadne. A kad Marko posiječe Šarca, Šarca konja svoga ukopao. In nato tudi Marko — se prekriža, sede se na zemljo, samur — kalpak na oči potegne, vleže se in nikdar več ne vstane. Narodna pesem poje, da ga je nadduhovnik Vaso našel ter ga po morju odpeljal na Sveto Goro, kjer ga je pokopal sredi bele cerkve Vilindara, tamkaj starec je pokopal Marka, in znamenja ni postavil zraven, da se ne izve za Marka, da sovrag se ne maščuje.

Kako se Srbi pozdravljajo.

Kot znak navdušenja, ki vlada v Srbiji za vojno, je gotovo tudi pozdrav: „Do vidjenja na Kosovu!“ — s katerim se pozdravljajo na ulicah, v gostilnah in kavarnah vsi, kateri mislijo, da so za puško. Pod imenom Kosovo se meni Kosovo polje, kjer so bili leta 1389 Srbi tako tepeni, da še sedaj vsak Srb sanja, kako bi se maščeval nad Turkom za Kosovo polje.

Sege bolgarskega in srbskega naroda.

Bolgari, Srbi in Črnogorci pripadajo po svoji ogromni večini k iztočni gršno-pravoslavni cerkvi. Rimskih katolikov ni mnogo med njimi, vendar je bolgarski narod zelo naklonjen rimski cerkvi, dočim vlada med Srbi precejšnja napetost proti katolikom. Bolgari in Srbi molijo Boga po krščanski navadi vsak dan 3krat: zjutraj, ko vstanejo, opoldne in zvečer.

Bolgari imajo trdno vero v Boga, na katerega zaupajo zmirom in v vsakem slučaju, v veselju in žalosti. Preživeli so bridke čase in v teh se je vera v Boga globoko ukoreninila. Med mnogimi slučajji, ki kažejo, kako rad misli Bolgar na Boga, naj navedemo le dva. Ako nese v mesto kaj na prodaj, „kar je Bog dal, da je vzrastlo“, ali „kar so z božjo pomočjo pridelali“, prekriža se trikrat, ko stopi prek domačega praga; a ko pride na trg, kjer odloži svoj tovor, stori zopet znamenje križa in izpregovori: „Bog mi pomози“. Postov imajo Bolgari po svoji veri veliko več, kakor katoličani, pa jih tudi strogo drže. Ob velikih postih se ves čas vzdrže ne samo mesa, ampak tudi sira, mleka, jajec in poslednje dni celo rib in olja; jedo skoro samo kruh in sočivje.

Srbi ne molijo vsi enako. Katero molitev kdo zna, to moli šepetajoč, samo starešina sme moliti malo glasneje, da se razume. Tako moli mati za sina, da bo prišel živ, zdrav in srečen iz vojske, sestra za brata, ako je šel na vojsko, da se vrne zdrav itd. Drugi zopet dostavljajo: „Da se strahom poklonimo in pomolimo Gospodu Bogu in Bogorodnici, sladkemu Kristusu in češčenemu križu“. Na dan pred nedeljo ali prazniki prižgejo voščeno svečo in jo pritisnejo na zid, starešina pa vzame ogenj in kadila ter pokadi najprej svečo in podobe, potem pa se pokade vsi

zaporedoma in molijo pred svečo. Pri vsem tem Srb navadno govori: „Bože pomози!“ Kadar se vsede za mizo, se prekriža, ko pa vstane, pa navadno reče: „Bog naj pomози in naj nam tekne!“ Kadar gre Srb spat, kadar sede na konja, ko kihne ali najsi bodi pri kakršnemkoli delu, takrat samo reče: „Bože pomози!“ pa se prekriža. Kadar je žejen ali če zdehne, reče: „Bože milostivi ti pomози“ ali: „Živa Bogorodnica, ti pomози!“ Kadar kako željo razodene, pravi: „Ako Bog da“, ali „ako Bog da zdravje“. Posebno lepo in ginljivo je slovo srbske matere od sina, ali moža, ki odhaja na vojsko. Najprvo ga poljubi na čelo, usta in srčno stran prsi, potem roke in noge ter govori zraven: „V vojski za domovino naj te vodi zdrava pamet, dobra beseda, ljubav do domovine in vere, krepke roke, da boš sekal z mečem po bežečem sovragu. Čuva naj te Krist in Bogorodnica.“ Jokanja ob slovesu ni konca ne kraja. Mati ali žena da odhajajočemu križec z leskovega lesa, katerega si obesi na prsi. Ta križec baje odvrne sovražnikove kroglice.

Nekaj neznanih imen.

„Sandžak Novi pazar“ je deželica med Bosno, Srbijo, Črno goro in Albanijo. „Sandžak“ pomeni po turško „zastava“; „Novi pazar“ pa „Novi trg“. Tudi glavno mesto te deželice se imenuje „Novi pazar“. — „Vilajet“ pomeni po naše „uprava“, „upravni okraj“, „pokrajina“, katero opravlja poseben „vali“ ali po naše „oskrbnik“, „upravnik“. Valija nastavi turški sultan. „Raja“ pomeni po turško „čredo na paši“. Turki zovejo „raja“ vse nemohamedanske prebivalce, katere je ošabni Turek smatral za sužnje, robe, za čredo, da celo za manj vredno, nego živino. „Kula“ je mala vojaška utrdba ali strelnica. „Gjaur“, izgovori „džaur“, pravi Turek vsakemu nemohamedanu. Beseda pomeni po naše „brezverec“; ker Turki vsakega, ki ni mohamedanske vere, imajo za brezverca ter ga smrtno sovražijo in preganjajo kot psa, se ta beseda v tem sramotilnem smislu rabi o kristjanah.

* * *

Turška trdnjava Tuzi se je dne 15. oktobra dopoldne udala Črnogorcem. Mesto imajo Črnogorci v rokah. 5000 Turkov je vjetih. Črnogorci so dobili v trdnjavi večje število topov, 8 strojnih pušk, 7000 vojaških pušk, mnogo konjev, 800 šotorov in živeža za 10 dni.

* * *

Turčija nastopa. — Odločilo se je. Vojska sedaj neizogibna.

Turčija je v torek, dne 15. oktobra sklenila mir z Italijani in tako dobila proste roke nasproti balkanskim državam. To je tudi takoj pokazala.

Se isti dan, dne 15. oktobra je ministrski svet v Carigradu sklenil, da takoj brzjavno odpokliče svoje poslanike iz Zofije, Belgrada in Aten z vsem poslaniškim osebjem.

Ministrski svet je trajal 10 ur. Zelo razjarjeni so bili ministri nad odgovorom Bolgarije, ki so ga imenovali skrajno drznega. Bolgariji se sploh ne bo več odgovorilo, razven z orožjem.

S tem, da so poslaništva odpoklicana, je nastalo vojno stanje. Bržkone bodo že v sredo dne 16. oktobra začele pokati puške na vseh koncih in krajih. Vojska na Balkanu se začne na celi črti.

Politični ogled.

— Državni zbor je sklican za dne 22. oktobra k zopetnemu zasedanju. Na dnevnem redu prve seje je postava, kako se brani proti nalezljivim boleznim in postavni predlog o zadrukah. Toda, ako bodo opozicionalne stranke zahtevale, da se mora tudi za proračun za leto 1913, katerega bo vlada dne 22. t. m. predložila zbornici, vršiti prvo branje, potem se bode takoj po dokončanem sklepanju o postavi zoper nalezljive bolezni vršilo prvo branje proračuna.

— **Štajerski deželni zbor.** Nemški in slovenski liberalni listi poročajo, da so se te dni posvetovali nemško-nacionalni poslanci glede delamoznosti štajerskega deželnega zbora. Sklepi nemških nacionalcev so baje taki, da štajerski deželni zbor ne bo sklican, vsled česar se računa, da ga bo vlada razpustila. Vidi se torej iz tega, da nemško-nacionalni poslanci s svojo nestrpnostjo še vedno ovirajo delovanje deželnega zbora in da štajerčijanci vodijo ljudi na napačno sled, ako zavračajo krivdijo na slovenske poslance. Slovencem pravice in deželni zbor bo deloval.

— **Hrvaško-slovenski poslanci** imajo dne 20. septembra v Ljubljani skupno zborovanje, nekak hrvaško-slovenski tabor. Nanj pridejo vsi poslanci Vse slovenske ljudske stranke, potem pravaški poslanci iz Istre, Dalmacije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine. Skleniti hočejo, da bodo skupno z zedinjenimi močmi branili pravice in čast hrvaško-slovenske domovine. Kakor so se nekda Hrvati in Slovenci ramo ob ramo borili proti svojim dušmaninom Turkom, tako se hočejo tudi v sedanjem času združiti, da zajedno odbijejo sovražne napade. In tehi je dovolj od vseh strani. Vlada nam pošilja na jug Nemce in Madžare, namesto da bi dajala domačinom kruh in službe. Ti tujci nimajo smisla za potrebe našega ljudstva, zato pa

tudi hrvaško-slovensko ljudstvo s sedanjim vladnim načinom ni zadovoljno. Za voditelja združenih Hrvatov in Slovencev sta se pri posvetovanju, ki se je vršilo pretekli teden na Dunaju, izvolila dr. Šusteršič in dr. Mile Starčević. Vse slovensko ljudstvo z veseljem pozdravlja edinstvo med Hrvati in Slovenci in upa, da bo skupen boj donesel hrvaško-slovenskemu narodu lepih uspehov.

— **Delegacije.** V petkovi seji avstrijske delegacije je pravaški delegat Spinič kot poročevalec pri bosanskem proračunu povdal, da bi imela Avstrija na Balkanu trdnjša tla, če bi se bolj upoštevale pravične želje Jugoslovancev. Nemški delegat Marekhl pa se je obregnil ob ustanovitev skupne hrvaško-slovenske stranke prava, češ, da je program te stranke nevaren državi in nemškemu narodu. Marekhl menda želi, da bi se tudi na Slovane v Avstriji poslal kak čuvaj, ker nemškemu celjskemu poslancu se zdi to neodpustno, da se slovenski in hrvaški državni poslanci zavzemajo za Hrvate, ki jih tlačijo Madžari. Voditelj Slovencev, delegat dr. Šusteršič, je Marekhla krepko zavrnil in je obžaloval, da razne oblasti nastopajo zoper svobodno gibanje cesarju in domovini zvestih Slovencev in Hrvatov v naši državi. Dne 14. in 15. t. m. se je v delegaciji nadaljevala razprava o zahtevah naše vojne uprave. Kakor znano, zahteva vojno ministrstvo izredno 205 milijonov kron za vojaške potrebe. Tudi ogrska delegacija je razpravljala v zadnjih sejah o novih zahtevah vojne uprave. Odobrila je novo posojilo za vojne svrhe. Dne 14. t. m. se je vršil na dvoru skupen obed za delegate, katerega se je udeležil tudi cesar in se prav prijazno pogovarjal z nekaterimi delegati.

— **Nova nemška stranka.** Štajerski nemški drž. in deželni poslanec Einspinner je ustanovil novo stranko, ki jo imenujejo mladonemško stranko. K njej je pristopilo že čez 10 državnih poslancev iz alpskih dežel, toda nobeden ne še iz češko-nemških krajev. Zato nekateri menijo, da si bodo prej ali slej alpski mladonemški in češko-nemški poslanci v laseli. Stranka je meščanska stranka in ne bo kmetom prijazna. K stranki so pristopili že tudi Marekhl, Ornig, dr. Negri in Langer, katere štajerčijansko glasilo tako rado ob vsaki priliki pohvali.

— **Italija in Turčija** sta v torek, dne 15. oktobra, sklenili v švicarskem kraju Uši mir radi Tripolitanijske. Turčija bo mirno trpela, da se Tripolitanijska in Cirenajka razglasita za italijansko last. Turško vojaštvo se umakne in Arabce bo turška vlada pozvala, da mirujejo. Ko bo Turčija vse to izpolnila, vrne Italija Turkom one otoke, ki jih je tekom vojske zasedla. Turčija dobi od Italije za oropane dežele odškodnino v denarju. V verskem oziru ostane carigradski sultan še nadalje kalif (vrhovni poglavar) vseh mohamedancev v izgubljenih deželah. Velikega pomena je sklenjeni mir za Balkan. Sedaj ima Turčija popolnoma proste roke napram balkanskim državam.

Zadnja nedelja v Mariboru

Preteklo nedeljo, dne 13. t. m., smo obhajali v Mariboru dva občna zbora in eno veselico. Svoje občne zbore sta imela narodno-obrambno društvo Slovenska Straža in Zveza vseh nepolitičnih društev, ki so velanjena v Slovenske krščansko-socialne zveze po različnih pokrajinah. Veselica pa je veljala našemu velikemu Slomšku.

Slov. Straža.

Najprej se je vršil občni zbor Slovenske Straže, katerega so se udeležili tudi državni, oziroma deželni poslanci Jarc, dr. Krek, dr. Korošec, Ozmeč, Meško, Pišek in Brenčič.

Poročali so o delovanju Slovenske Straže predsednik Jarc, tajnik Štefe in blagajnik Volta. Imenom mariborske podružnice Slovenske Straže je v iskrenih besedah pozdravil občni zbor njen predsednik dr. Leskovar, imenom katoliško-narodnega dijaštva pa dr. Ogrizek in Remec.

Slovenska Straža je v preteklem letu veliko storila za narodno-obrambne namene. Kjer je bila naša narodna stvar vsled nemškega, italijanskega in madžarskega navalav na nevarnosti, posegla je vmes. Izdala je vsega skupaj 54.091'53 K., od tega je dobila Koroška 23.589'64 K., Štajerska 16.517'08 K., Primorska 9.827'82 K., Kranjska 1.610'78, Ogrska 470'13, Beneska 438, v različne druge dežele 1.637'50 K. Največ je dobila torej Koroška, ki je narodno tudi najbolj ogrožena. Zelo hvalevredno je, da se je Slovenska Straža ozirala tudi na ogrske in beneške Slovence. Na Štajerskem ni Slovenska Straža pomagala v narodnem boju samo ob mejah, ampak je podpirala tudi slovenske manjšine v Gradcu, Donaviciu, Ljubnem, Kapfenbergu itd.

Če pogledamo stroke, pri katerih je ponujala Slovenska Straža svojo pomoč, vidimo, da je darovala znatne svote za izobraževalne namene, društvene domove, gledališke odre, knjižnice, časopise, šolstvo, dijaštvo, otroške vrtnice, Miklavževe večere in božičnice, proučevanje meje, delavstvo in izseljence. Zares obsežno in skrbno delo! Kakor mati na svoje otroke, je pazila Slovenska Straža na Slovence v narodno nevarnih krajih in vselej je rada pomagala, če so ji le sredstva dopuščala. Kdor je slišal to poročilo, si je moral priznati, da v Slovenski Straži zares narod sam sebe brani pred nazadovanjem. Zato bi ne smelo biti nobenega Slovenca, ki bi ne bil član tega prekoristnega društva, in ki bi z veseljem ne daroval po svoji zmognosti za to prekoristno narodno društvo.

Voditelj koroških Slovencev, dr. Breja, je hvalil Slovensko Stražo, da tako lepo skrbi za koroške Slovence in da jim nikjer ne odreče pomoči. Koroški Slovenci bijejo hud boj za svoj obstanek, vlada in

nemška večina jih stiska in pritiska narodno, kjer le more, in v obrambi zoper svoje sovražnike je Korošcem največ pomagala Slovenska Straža. Dočim so se na posvetovanjih Ciril Metodove družbe kregali liberalci med seboj, kdo več vleče od družbe, ko so zahtevali novih kosil za svoje pristaše, morajo koroški Slovenci z zadovoljnostjo priznati, da je imela Slov. Straža svoj denar vedno na razpolago za narodno-obrambne namene na Koroškem. Ciril-Methodova družba je sedaj tudi odpovedala šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu in tako na nelep način kronala svoje delovanje na Koroškem.

Ko je še župnik Kalan opozarjal na narodne potrebe graških Slovencev in splošno povdarjal, koliko denarja se izmeče za opojne pijače med Slovenci, se je volil nov odbor Slovenske Straže. Zopet mu predseduje deželni in državni poslanec Jarc. Za Štajersko se v odboru: dr. Hohnjec, dr. Verstovšek, Pušenjak, Gomilšek, Dobršek in Thaler.

Slov. kršč. soc. Zveza.

Predsedoval je občnemu zboru predsednik S. K. S. Z., državni in deželni poslanec dr. Krek. Na kratko je razvil program za delovanje vseh Zvez po posameznih pokrajinah. V dveh ozirih se hvali vsak narod: narod, ki je izobražen, in narod, ki dela. Toda to dvoje mora biti združeno, kdor je izobražen, mora delati, in kdor dela, se mora izobraževati. Več koristi imamo od teh, ki delajo, kakor od onih, ki so sicer izobraženi, a leni, kakor gnoj. K delu in izobražbi še mi pridemo molitev. Izobraženstvo se imenuje inteligenca. Beseda inteligenca prihaja od intus legere, znotraj čitati, inteligent je torej oni, ki zna vsaki stvari priti do jedra. Kaj čita naša liberalna inteligenca na znotraj, kaj zna do jedra. Poglejmo liberalno časopisje. Liberalci znajo do jedra samo opravljati, zabavljati, zmerjati, hujskati, v tem je vsa njihova inteligenca. Nobene višje misli nimajo, nobenega smisla za delo, njihovo časopisje je spričevalo za njihovo duševno ubošvo. Res, čitajo do jedra, ampak samo, kadar čitajo iz — litra. Mi moramo delati na samozobrazbi in na izobrazbi ljudstva. Treba nam je čitati v knjigah in v srcu ljudstva. Za bodoče predlagam, da se zopet izpopolnimo v izobraževalnem delu, in sicer:

1. Snujmo v izobraževalnih društvi gospodinjke odseke. Kako se naj to dela, o tem piše „Slovenčeva“ priloga „Slovenska Gospodinja“. Tam izide tudi kmalu pravilnik za to vrsto odsekov.

2. Skrbimo za izobrazbo obrtnikov. Drugačna je pot pri obrtnikih na deželi in v mestih. Za obrtnike med kmeti moramo ustvariti obrtne odseke v izobraževalnih društvi. Posebnih društev za obrtnike med kmeti ne moremo ustvarjati, za to snujemo odseke.

3. Alkoholizem napreduje med ljudstvom in nam ga pokvarja. Alkohol je največji sovražnik izobrazbe. Dušo naredi leno in ji vzame vsak polet. Delo proti alkoholu je socialno delo. Združujmo one, ki so voljni se v tej ali drugi obliki boriti proti temu sovragu.

4. Naj se v sedanjem času pri društvi veliko predava o tem, da smo si s Hrvati bratje, da imamo enako usodo, enako zgodovino. Mi spačamo s tem narodom pod eno streho, in če se bližajo časi, ko se bodo delale spremembe na zemljevidu, bodimo za ta čas pripravljeni. Cel narod do zadnjega člana mora vedeti, kje je v usodepolnem trenutku njegovo mesto.

V imenu Korošcev sta govorila predsednik koroške S. K. S. Z., dr. Ehrlich, in urednik „Mira“, Smodej. Želita več pomoči za zatiranje slovenske brate na Koroškem.

Za štajersko S. K. S. Z. poroča njen podpredsednik dr. Hohnjec. Po dal je verno sliko delovanja naše štajerske Zveze, kakor jo je razvila na vseh poljih izobraževalnega dela na Slovenskem Štajerju. Za sklep je kratek zgodovinski spomin. Ko je mogočni perzijski kralj Cir pred bitko svoje vojske poučeval, kako se morajo ravnati, če hočejo zmagati, jim je dejal: „Vsak izmed nas naj ravna tako, kakor bi bilo vse le od njega odvisno, in naša zmaga bo gotova.“ Naše ljudstvo bije hud boj v socialnem političnem in narodnem oziru. Zmaga našega naroda je gotova, če stori vsak od voditeljev Zveze in posameznih njenih društev do poslednjega društvenega člana v polni meri svojo dolžnost.

Želje graških Slovencev je izrazil dr. Ogrizek. Nato je zaključil predsednik občni zbor s pozivom: Vsi edino in složno na delo!

Slomškova veselica.

Popoldne ob 3. uri je bila dobro obiskana Slomškova veselica v dvorani Narodnega Doma. Videli smo med odličnimi gosti tudi deželnega odbornika Ročiča in deželnega poslanca Novaka. Vse se je vršilo v lepem redu. Godba Glasbenega društva, petje pevskega zbora od Sv. Jurija v Slov. goricah, katero je vodil č. g. Bosina, krasen slavnostni govor dr. Medveda, deklaracije, poklonitev mladine Slomšku, slika Slomškovega rojstva, vse je bilo tako mično in lepo, da so bili vsi gostje izredno zadovoljni. Pri prosti zabavi se je predsednik podružnice Slov. Straže, ki je priredila veselico, dr. Leskovar, zahvalil v prisrčnih besedah gospej prof. Makovi, prof. Majcenovi, učitelju Stegnarju in šentjurskim pevcem, ki so si iztekli posebne zasluge za krasno uspešo veselico.

„Slov. Gospodar“ bo prinašal o vojski na Balkanu točna in zanimiva poročila. Prijatelji širite ob tej priliki naš list, da bo vsak zaveden Slovenec dobro poučen o važnih dogodkih na našem jugu. »Slovenski Gospodar« stane za četrta leta samo eno krono.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

20. nedelja: 21. po Binkošti, posvečenje cerkev.
21. ponedeljek: Ursula, devica in mučenica.
22. torek: Marija Saloma.
23. sredo: Severin, škof.
24. četrtek: Rafael, nadangelj.
25. petek: Krizant in Krispin.
26. sobota: Evarist, papež.

* **Osebnostna vest.** Dr. Jožef Komljanec, profesor na deželni gimnaziji v Ptuj, je pomaknjen v VIII. činovni razred.

Iz ljudskošolske službe. Stalni učitelj v Ljutomeru Franc Otter je imenovan za nadučitelja pri Sv. Andražu v S. — Učiteljska suplentinja pri Mali Nedelji Jožefa Ostere je imenovana za stalno učiteljico istotam. — Provizorična učiteljica na Koblju Ana Očko je imenovana za stalno učiteljico istotam. — V začasni pokoj je stopil nadučitelj v Blagovni Jakob Stante. — V stalni pokoj je stopil okrajni pomožni učitelj v Celju Josip Leskovar.

* **Cesar in štajerski deželni zbor.** Pri delegacijskih obedih je cesar ogovoril tudi nemška štajerska poslanca Marekhla in Huberja, ter nasproti njima izrekel upanje, da bo štajerski deželni zbor vendarle zboroval. — Te besede cesarjeve, polne upa, da se stvari na Štajerskem zasujejo na boljše, naj bi si Nemci dobro zapomnili. Štajerski Nemci še vedno slojijo na stališču, da imajo Slovenci dolžnost plačevati davke kakor nemški deželani, pravice pa nimajo nobenih. Ali ni nezaslišano, da od 20 do 21 milijonov deželnega denarja gre čez 20 milijonov v nemške kraje, a samo dobrega pol milijona pride na Slovenski Štajer. V deželnem zboru se nastavljajo sami Nemci, na bolnišnicah sami Nemci, meščanske šole se zidajo samo za Nemce, zato je pač pri vseh pošteno in pravično mislečih ljudeh upanje, da Nemci vendar enkrat uvidijo svoje krivično postopanje, priznajo Slovincem njih pravice ter tako omogočijo delovanje štajerskega deželnega zbora.

* **Marekhl žuga.** Nemški Celjani imajo poslanca, kakoršnega zaslužijo, namreč Marekhla, za katerega jih pač nihče v Avstriji ne zavidal. Mož je v politiki sila neroden in zato strelja kozla za kozlom. Ubogi Marekhl se je ustrašil, da se Hrvatje in Slovenci združujejo in da imajo vsi hrvaški in slovenski poslanci že dne 20. t. m. v Ljubljani skupno posvetovanje. Ker sam nič ne more, prosil je celjski poslanec vlado, naj vendar za božjo voljo pazi na Slovence in Hrvate. No, na nas lahko pazijo Marekhl, vlada, Nemci in sploh kdor hoče, naša politika je avstrijska in naši poslanci se ž njo ne skrivajo pred nikomur. Še bolj se je pa osmešil boječ Marekhl, ko se je nato naenkrat ojunatil ter zažugal, da se bodo Nemci zvezali z Madžari, če se Slovenci združujejo s Hrvati. Marekhlu se pač Madžari dopadejo, ker pošilja Čuvaja na Hrvate, in Marekhl bi se menda rad naučil od Madžarov, da bi se tudi za Slovence poslal kak čuvaj. Pa ne bo šlo.

* **Zopet ena.** Štajerski liberalci nas imenujejo šufte, ker smo pokazali na nekatere liberalne zaupnike davčne oblasti za osebo-dohodninski davek, ki ne vršijo vestno svoje službe. Torej zopet nova psovka! Ni prva, pa tudi ne bo zadnja. Toda zaupniki davčnih oblasti vendar nismo, kakor liberalci!

* **Družba sv. Mohorja.** Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar pričela razpošiljati družbine knjige za leto 1912. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek (zadnji). 2. Koledar za leto 1913. 3. Balade in romance. 4. Podobe iz misijonskih dežel, 2. zvezek. 5. Slovenske večernice, 66. zvezek. 6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. Kdor je doplačal 60 vin. za broš., oziroma 1 K za vezan izvod, prejme kot 7. knjigo: Razne povesti. Kdor je doplačal 80 vin. za vezan izvod z rdečo obrezo, oziroma 1 K 30 vin. za vezan izvod z zlato obrezo, prejme kot 8. knjigo: Evangeljska zakladnica. Družba se bo potrudila, da prejmejo častiti udje knjige kar mogoče hitro. Red za let. razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Lavantinska škofija. 5. Ljubljanska škofija. 6. Goriška nadškofija. 7. Tržaško-koprška škofija. Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti župniji, v kateri se je vpisal. — Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tržno poročilo. Radi vojske na Balkanu so se cene žitu zopet znatno povzdignile, in sicer: pšenica za 30, rž za 66, oves za 89 in koruza za 48 vin. pri 100 kg; pšenica stane 23 K 08 v., rž 20 K 74 v., oves 24 K 52 vin., koruza 16 K 38 vin. Višje cene utemeljujejo veletržci z žitom radi vojske na Balkanu.

* **Odseki „Orlov“ pozor!** Predsed tro Podzveze Orlov opozarja odseke, da ti takoj izpolnijo vprašalne pole, katere so prejeli od Zveze „Orlov“ v Ljubljani in jih pošljejo nemudoma Zvezi.

* **Izkaz posredovalnice občeslovenskega obrtnega društva v Celju.** Iščo se: 4 učenci za krojaško, 5 za pekarsko, 1 za kčlarsko, 4 za mizarstvo in 1 za kčlarsko obrt. Nadalje se išče za šmartno na Paki kolarski mojster. Delavnica, ki je tik kovačnice, dobi brezplačno. Ker ni daleč na okrog nobenega kčlarja, bi bil zašlužek dober. Več po e posredovalnica. Pri tej priliki prosimo vse in jstrebne obrtnike, ki iščejo učence potom nas, da nam v slučaju, da kakega učenca sprejmejo v uk, to tudi vselej takoj naznajo. Potrebno je to, da vemo, če je imelo naše posredovanje kaj uspeha, nadalje, da si prihranimo nepotrebno pisarjenje in nepotrebne izdatke in končno, kar je glavno, da ne priporočamo na novo se priglasečim učencem takih mojstrov, ki prvih sploh več ne rabijo.

Mariborski okraj.

m Maribor. Namestnija je dovolila mariborski mestni občini, da sme na levem toku Drave na zgornjem koncu Felberjevega otoka blizu Kamnice postavi

viti veliko napravo (tovarno) za proizvodnjo električne sile. Od tam namerava mesto Maribor napeljati električno luč v mesto, električno silo za gonitev bodoče poulične železnice (tramvaja) in elektrika bi naj tudi služila kot gonilna sila pri obratu mariborskih obrtnikov.

m Sv. Marjeta ob Pesnici. V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ se je v dopis od Sv. Marjete vrnila pomota, ter se ima namesto „nad 2 tisoč K“, brati: „nad 2 sto K“. — Meseca avgusta sta hodila tudi od hiše do hiše dva agenta, ki sta pobirala slike (fotografije), češ, da dobi vsakdo, ki izroči svojo sliko, brezplačno isto močno povečano; drugih stroškov ni, kakor samo 60 vin. za osebno dostavljenje slike na dom, kar se ima zgoditi v dveh do treh tednih. Potekla je pa ta doba že dvakrat, a naše Micke še zmiraj brezuspšno čakajo slik, kajti „njega od nikoder ni!“ — Kakor je omenjal „Slovenski Gospodar“, je posestnika Karol Žugmana zadela lanske jesen velika nesreča, ko mu je vsled strele povzročeni ogenj pokončil hlev s skoraj vso živino, krmo, zrnjem itd. A našla so se takoj dobra srca, ki so prihitela na pomoč. Zato čuti prizadeti prijetno dolžnost, da se tem potom vsem blagim dobrotnikom zahvaljuje.

m Sp. Gasteraj. Vendar bo polagoma ugasnila štajerčijanska zvezda v tej občini. Razmere so bile jako čudne. Koser kot župan in Tinč iz Ploderšnice kot tajnik sta bila neomejena gospodarja Spodnjega Gasteraja leta in leta. Še pred dobrimi tremi leti smo zmajali njuna stolca; pa s pomočjo omahljivcev sta še vzdržala. Prišlo so letošnje volitve, ki sta jih mislila za se ugodno izpeljati dne 12. in 13. septembra, ko služajno ni bilo doma Koserjevega, baje največjega prijatelja. Pa že takrat ni šla stvar po sreči. V III. razredu smo dobili enega odbornika, v II. smo si priborili vse tri. Tudi prvi bi bil že takrat naš. Toda, ko je Koser videl, da je tudi tukaj zmaga naša, je brez poviha pred časom zaključil volitev v tem razredu, četudi so naši temu odločno ugovarjali. No, pa Koser in Kraner sta obračala, volilec in glavarstvo sta pa obrnila. Nato se je dopolnilna volitev v I. razredu zopet vršila dne 7. t. m. Koser in njegovi so popolno propadli. Ta dan se je vršila volitev namreč v smislu pravice in zakona, ki ju je temeljito pojasnjeval gasterajskima mogočnejšema g. komisar c. kr. okrajnega glavarstva. Tako ima sedaj naša stranka med devetimi zanesljivimi sedem odbornikov, oziroma tudi osem, tako, da bo Koser popolnoma osamljen. Toliko poročila za danes. Pristavimo samo to: vsi dobri občani se veselijo tega za občino, kakor za dobro stvar sploh, pomembnega preobrata.

m Zrkovec pri Mariboru. Lep šoh se je vršil dne 14. t. m. v gostilni župana g. Sela. Poslanec g. Drave za dobavo elektrike. V takih važnih zadevah Pišek nam je razlagal o nameravanem vodotoku iz so naši poslanci takoj na razpolago in nasprotnikov, ki ob času volitev hujskajo, sedaj ni blizu. Našim poslancem smo izrekli soglasno zahvalo in zaupanje.

m Hoče. Zavežni Hočani pridno kupujejo srečke Slovenske Straže. Dosedaj se jih je prodalo v naši nadžupniji 89. Kdor še ni, naj poskusi svojo srečko. S tem se podpira prekornista Slovenska Straža, ki je podelila lani 100 K za božičnico pri Devici Mariji. Do 18. novembra je še čas. Srečka stane 1 K. — Nova slovenska dvorazredna šola bo v Smilavžu. Načrt je že izgotovljen. Spomladi se bo začelo z zidanjem. Je pa že tudi skrajni čas. Stara šola je popolnoma premajhna. V novem šolskem letu bo v enem razredu 96 otrok, kar je po postavi prepovedano. — Naši Orli so se udeležili v nedeljo, dne 13. oktobra slavnosti v Mariboru. S tem so zunanje prireditve in izleti za letošnje končani. Če bo lepo vreme in čas, pohitimo še parkrat v Slivnico, obiskat vrle brate Orle. V jesenskem in zimskem času bomo pridno gojili Orli notranje delo: pridno bomo telovadili, živahno prepevali in se vadili v govoru, deklamacijah in igrar. Vsi, ki ste dobrega duha, pridružite se nam, pa vam ne bo žal. Torej fantje, le na delo, da srce bo res veselo! — Mladiška Marijina družba bo dobila novo zastavo. Kakor čebelnica nabiramo in vsak najmanjši dar je dobro došel. Vsem blagim dobrotnikom, ki so že kaj darovali, ključemo: Bog vam povrni! — Dekliška zveza in Marijina družba sta izgubili nekaj prav pridnih članic, ki so šle v mesto služiti. Ostanite tudi na tuje, kar ste bile doma: zveste sveti veri, cerkvi in slovenski domovini. Naj vas vodi povsod geslo: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino! Tiste pa, ki ste doma, pridite v obilnem številu k zborovanju, ki bo v nedeljo, dne 3. novembra po večernicah. — Letina je letos v Hočah še precej dobra. Bog nas je varoval večjih nezdoh. Tudi vinska kapljica ne bo preslaba. Lepa je naša domača zemlja in bogata. Treba jo je obdelovati in zakladiti dvigniti. Da bi to vsi spoznali in raje doma pridno delali ter ne na tujih tleh iskali kruha. Ljubo doma, kdor ga ima. Slomšek je rekel: „Otroci, ljubite svoj domok, dokler ga je še en bobek!“

m Brezule pri Račah. Pri posestniku Jožefu Baumanu je dne 12. oktobra ponoči nastal strahovit požar ter je uničil dvema posestnikoma vsa poslopja kakor tudi vse premičnine. Letos imamo žalibog že itak slabo letino, sedaj pa nas še na jesen zaloti požar. Kako je nastal, se še ni dognalo. Posestniki se tem potom zahvaljujemo vsem onim, ki so se trudili, da se je zadržalo nadaljno razširjenje požara. Požarna bramba v Podovi je nemudoma prihitela, istakot tudi požarna bramba v Račah. Posestnika Jožefa Bauman in njegovega sina, ki je služil pri sosedu, ter še nekega drugega moža, so orožniki prijeli in jih izročili okrožni sodnji v Mariboru, ker so osumljeni,

da so zažgali. Jožef Bauman je imel svoja poslopja za nenavadno visoko ceno zavarovana.

m Pragersko. Največji agitator za nemštvo je pri nas postajenačelnik Schneider. To so predzadnje nedeljo povdarjali tudi Nemci na šolski slavnosti. Južna železnica ima vendar druge namene, nego po svojih uradnikih poostrovati narodni boj na Slovenskem Štajerju.

m Slov. gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 20. oktobra se vprizori na našem odru prvič šaljiva igra „Vzbujeni lev“. Zajedno s to igro se bo predstavljala burka „V civilu“, enodejanska igra, v kateri bodo nastopali gojenci dramatične šole.

m Studenci pri Mariboru. V nedeljo dne 20. t. m. imamo pri nas Slomškovo slavnost. Naše slov. kat. izobraževalno društvo priredi v prostorih gostilne Fras (Schmid gasse) popoldne ob 8. uri Slomškovo slavnost. Slavnostni govor ima govornik iz Maribora. Po govoru je visoka trgatav in obilo drugih zabav. Pridite Slovenci!

m Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 20. oktobra popoldne po večernicah se vrši pri nas občni zbor podružnice „Slov. Straže“ v društveni sobi Tržaška cesta št. 15. K obilni udeležbi vabi odbor. Slovenci iz mesta in okolice pridite.

m Sv. Martina pri Vurbergu. Anton Majerič, mlinar v Sp. Koreni je daroval za Slov. Stražo večje število obrabljenih znamk.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Za Slov. Stražo je svoj prvi dvekranski denar darovala Anika Matjašič. Mladenke Dekliške zveze, posnemajte!

Kupujte srečke Slovenske Straže.

Ptujski okraj.

p Ptuj. V nedeljo, dne 13. t. m. je imel telovadni odsek Orel I. letni občni zbor. Lahko boste izpredvideli iz poročila, da naš telovadni odsek ni spal, ampak tekot tega leta prav pridno in marljivo deloval. Imel je vsako drugo nedeljo popoldne predavanje in sestanke, vsako nedeljo popoldan pa telovadbo. Rednih telovadcev ima 12, podpornih pa 10 članov. Akoravno si je naš telovadni odsek to leto nabavil telovadno obleko, in sicer 13 komadov in 7 krojev, se je vendar vzlic tem stroškom prav pridno udeleževal orlovskih in Slomškovih prireditev. Zadnjikrat je priredil telovadbo naš Orel v Dornovi. Naš Orel se obrača na radodarna srca, naj nam blagovolijo poslati prispevke, ker bi si radi nabavili telovadno orožje. K vsojakom je odšel brat Rudolf Novak. Naj ostane še nadalje zvest Orel!

p Sv. Urban pri Ptuj. Vinska trgatav tukaj je končana, in se je, kolikor je bilo vsled deževnega jesenskega vremena pričakovati, še dovolj povoljno obnesla. Vinski mošt ima sedaj primerno ceno.

p Šalovec. Letos nas je obiskala toča; posebno je potolkla ajdo in koruzo po gornjih Šalovecih. Sadja imajo le malokateri gospodarji. Krompir je bil zelo bogat pridelek pri nas. Večinoma je že vse pod streho. Tudi s koruzo smo že gotovi. Pa g. urednik, to Vas bo pač zanimalo, če je bila tudi toča, da vendar, vključ temu prireajo pri kuhanju koruze ponočne ples. Blizu do polnoči se kuha, potem pa poeno ali dve uri pleše. Vprašam vas, gospodarji in gospodinjice, ali je tega treba? Kako vi skrbite za vzgojo svojih otrok? Če je kuhanje ponočno delo, bi se naj po dokončanem delu ljudem po možnosti postreglo, potem bi naj pa šli k počitku, tako, kakor delajo drugi pametni gospodarji, ki so tudi skuhanji, pa brez plesa. To bi bilo pametno! Pa ne tako, najemati si gošce, po dva ali še po tri, potem pa še svoje lastne sinove in hčere priganjati na sredi hiše v ples, da se vam tam vrtijo, kakor bi znoreli! Zastonj pravite, da so mladi ljudje izprijeni, da toliko starišev solze toči, ko jim izročajo svoja posestva, da se morajo stariši otrokom pokoriti. Sami sebe sedaj primite, kje da imate pamet. Sami jim dajete slabše vzglede, za katere boste dobili enkrat gotovo plačilo, ki vam pa ne bo dobro teknilo. V naši fari se je letos največ preplesalo pri kuhanju v Šalovecih, kar gotovo ni v ponos naše male vasi! Kaj pa še petje? Slišijo se same ničvredne pesmi, ki docela okužijo mlada srca.

p Vel. Nedelja. Da slabi žganjar duševno, telesno in gospodarsko, je naš stari slovenski izrek. Pred nekaj tedni je sedel dva dni en šnopsar v neki gostilni. Sicer ni bil domačin. Zapis je vse, kar je imel. Ker ni dobil več žganjice, da bi pijančeval dalje, je prosjačil pri svojih tovariših v gostilni, in sicer na tak način, da je zmoli na glas en očenaš za vsako osminko žganjice. Drugače je pa strasten sovražnik molitve. — V soboto, dne 5. t. m. sem naletel v neki drugi gostilni na ravno takega bedaka, ki je sedel že drugi dan pri žganjici. Tudi ta ni prijatelj molitve; to sem spoznal ko je za žganjico molil, ker ni znal niti celega očenaša. Rekel sem gostilničarju, naj mu tako početje prepove. Ta je vzel palico in zapodil pijanca. Akoravno sem abstinent, nisem sovražnik poštene pijače. Ta dva slučaja omenim le zaradi tega, da bi bila v svarilo našemu slovenskemu narodu.

p Svetinje. Tombolo priredi vojaško veteransko podporno društvo v nedeljo, dne 27. oktobra 1912 pri g. Matjažu Pihlar v Zerovincih. Začetek ob 4. uri popoldne. Po tomboli prosta ljudska zabava. Svira veteranska godba.

Ljutomerski okraj.

l Sv. Križ na Murskem polju. Naša križevska šola je to jesen zopet poslala tri fanteke v mariborsko gimnazijo in enega v ljubljansko. Z neakim strahom so se stariši odločili za ta korak; ne toliko zato, ker študiranje dandanes veliko stane, ampak najbolj zato, ker imajo precej žalostnih vzgledov okoli sebe. Marsikateri stariši so namreč z najboljšimi upi poslali svoje sinčke v šole, z velikimi žrtvami jih podpirali, nekateri celo precejšen del premoženja pri tem porabili ali se zadolžili, a njihovi sinovi, ki so od začetka povoljno študirali, jim sčasoma prinašajo do-

mov nezadostna spričevala. V minolem šolskem letu je bilo v tem oziru pri nas posebno slabo. Kje je temu vzrok? Najbrž v tem, da se ti gospodiči prezgodaj zarijejo v liberalno politiko in pri tem na študiranje pozabijo. Krivi so seveda tudi tisti brezvestni gospodje in starejši dijaki, ki učeči se mladini vsiljujejo liberalno časopisje in slabe knjige ter jih tako nerazsodne zavajajo v liberalizem in lahkomišljenost. Tako se zgodi, da mnogi naši kmečki sinovi, ki so odšli nepokvarjeni v mesto, prihajajo poznejša leta kot popolni liberalci na počitnice, kar kažejo s svojim govorjenjem in obnašanjem. Le o tistih dijakih se sme pričakovati, da ne bodo zašli na kriva pota, katerim je vcepila domača vzgoja v srca dovolj strahu božjega in stud nad vsem podlim, ki poznajo spoštovanje in hvaležnost do svojih staršev, imajo resno hrepenenje prav se izobraziti in nekda sebe in druge s svojimi študijami osrečiti, in na katere stariši tudi v tujni strogo pazijo. Kajti ničvredna stanovanja in pohujšljive tovarišije so že nešteto starišem uničile upe, ki so jih stavili na svoje študente. Tudi iz takozvanih „zacartanih“ otrok, katerim dajejo lastni stariši potuho, postane malokdaj kaj pridja; a v tem slučaju so si zaslepljeni stariši sami krivi, da zastonj plačujejo.

l Sv. Križ na Murskem polju. Te dni so nas zapustili naši vojaški novinci. Kar je bilo pridnih med njimi, so vsi prejeli pred svojim odhodom svete zakramente, pazno poslušali v nedeljo ganljive besede s prižnice in svojega odhoda v vojaško službo niso zalili s pijančevanjem. Pri tej priložnosti se je zopet pokazalo, kako velik razloček je med mladeniči, ki se oklepajo naše krščanske mladinske organizacije, in onimi razgrajachi, ki ne poznajo drugega, kakor liter pa nož.

l Mursko porečje. Čujte, čujte! Kaj bi rekli k temu-le: Kakšen gospod vođa je navadno bolan po dnevu; v boleznih zahaja v mesto; veliko dela mu daje šola, pa lahko še oskrbuje posle rajfajzenskega odbornika; nadzornik ga pri nadzorovanju ne najde doma, ker je odšel, kdo ve kam; poučuje v tujem jeziku, katerega otroci slišijo, pa ne razumejo. Kaj če bi kakšen izvrsten nadzornik na pravično pritožbo slovenskega ljudstva rekel: Pustite to, saj je že dolgo tako, naj bo še naprej; pustite, da se gospod vođa ne razburja. Če bi bil kakšen tak nadzornik v Evropi, kaj bi o njem rekel kakšen novodoben šolski nadzornik? G. nadzornik Herio, kaj bi rekli o njem? Politična c. kr. oblast v Ljutomeru bi mu hitro oskrbelo zaslužen odlikovanje. Gotovo da.

l Veržej. Dne 27. oktobra bo prevzvišeni gosp. knezoškof blagoslovil nov salezijanski zavod „Marijanščice“. Prevzvišeni pride v Veržej v soboto, dne 26. oktobra ob 4. popoldne. Drugi dan se začne cerkvena svečanost ob 8. uri. Med škofovo slovesno sveto mašo bo skupno sveto obhajilo — zlasti mladine. Na ta slovesni dan pričakujemo obilo gostov od blizu in daleč.

l Ščavnica. Srečam večjega šolarja. Vprašam, kaj ste se učili? Bil je v zadregi. Bister pogled je postal plah. Pomagam mu: Ali ste kaj peli? Glavo je povzdignil. Kaj ste peli? Plašno me je pogledal. Polagoma je povedal: tisto — Die Sonne sank, der Abend naht... Kaj se to pravi slovensko? Rdečica ga oblije. Jeclja je reče: Solnce poje..., pa ne vem, kaj se pravi Abend. — Tako-le se ubogi slovenski otroci učijo v potujčevalni nemški šoli. Če se jim vtepe kakšna tuja beseda, je ne razumejo. Kako bodo znali kaj iz prirodoslovja, zemljepisja, računstva, gospodarstva, ko ne morejo razumeti pouka? Besed ne razumejo, kaj še-le vsebino. Oj srečna Ščavnica!

l Sratovec-Mele. Požarna bramba priredi v nedeljo, dne 20. t. m. v prostorih g. Voglarja (restavracija v Radincih) vinsko trgatav in šaljivo pošto. Svira šentjurjevska godba. Vstopnina za ceno 40 vin.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Km-t. podružnica priredi v nedeljo, dne 20. oktobra 1912 ob 8. uri po rani maši pri Negovi v šoli gospodarski shod. Predavala bo s. Vičanski škrlac in tajnik. Popoldne isti dan se vrši shod s istim dnevnim redom pri g. Razlagu v Radincih. — 20. oktobra po rani maši priredi podružnica tudi še za nedeljo, dne 13. oktobra napovedani vinčarski shod pri Kapeli v gostilni Divjakovi. Predaval bo g. potovalni učitelj J. Pirstinger o sortiranju vina, svetovnem vinskem trgu, kletarstvu in sadjarstvu.

Konjiški okraj.

k Konjice. V torek, dne 15. t. m. so začeli razdirati in popravljati strop v prizidu nemške šole. Rabilo se je za strop novo tramovje, ker je staro sprhnelo že kar v enem letu in začelo popuščati ter se kriviti. Ne neobhodno potrebno razširjanje nemške šole se ima vedno boriti s sitnostmi. — V Čadramu je umrla gospa Julijana Kalšek, mati gđ. učiteljice Ane Kalšek. V soboto popoldne so jo pripeljali v Konjice in tukaj slovesno pokopali.

Celjski okraj.

c Celje. Ali veste, kako se od sedaj imenujejo pri nas liberalci? Bimbeki jim pravimo splošno. Za veselico, na kateri so nabirali dne 6. oktobra za svoj volilni sklad, so izdali list Bimbo. Ime bimbeki jim pristojno in ostane. — Nemški turnarji so prosili, da se jim na telovadnici za mestne šole naredijo nekatere poprave. Občinski svet je sklenil zahtevane poprave. Torej za turnarje plačujemo občinske doklade. — Občinski svet je sklenil, da se zgradi kino-gledališče in da se v to svrhu naredi pogodba z društvom Celeja. Davkoplačevalci, pozor!

c Hmelj. Cene hmelja na zatečnem trgu stalno napredujejo. Na vsak tržni dan pride mnogo kupcev, posebno iz Nemčije. Cene za češki hmelj 132—152 K za 50 kg, za izvenčeški 120—134 K, za izredno lep hmelj 140 K. Kupci so zadnje tržne dni zelo povpraševali za tujim hmeljem, a ga je le malo na trgu.

c Iz Savinjske doline. Liberalci in uljudnost, to dvoje pač ne gre skupaj. To sem videl in skusil v nedeljo, ko mi je liberalni poštar pred nosom zaprl okno, rekši, da je prepozno. Bilo je ravno 11 ura in ni hotel vkljub prošnji sprejeti vplačila dveh poštnih nakaznic, ki sem jih pravkar v uradu napisal in čakal že četrte ure, da jih oddam. Pri pametnih ljudeh prošnja kaj zaleže, pri liberalcu nič, posebno, če vidi naslov: „Slovenska Straža“. Omenjeni poštar se je tega naslova tako prestrašil, da si ni upal strpeti niti minuto več v uradu. Ti pa, zagrizeni liberalček, vidi, da je nastavljen uradnik v postrežbo ljudem katere koli stranke. Kot odgovor na tvojo neuljudnost pa postanem od danes naprej stalen naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Tako liberalci sami s svojo neuljudnostjo dajete dan za dnevom smrtno udarce svoji stranki. Le tako naprej, to je za nas dobra šola. Kmalu bo le še tuptam videti kak klavern junak te vrste. Mi pa smo in bomo korajžni!

c Dobrna. Lepa je bila naša nedeljska slavnost. Zbralo se je veliko ljudstva, zlasti mladine. Preč. g. župnik Kukovič nas je v zbranih besedah navduševal, naj vsi skupaj zvesto stražimo in branimo svojo domovino proti nasprotnikom. Slavnostni govor o Slomškem je imel č. g. kaplan Barbič. Na podlagi Slomškovega gesla: Vse za vero, dom, cesarja, nam je pokazal, koliko je v tem geslu storil Slomšek za Slovence. Mladenič Jožef Svetelj je v svojem jedernatem govoru podal pravo sliko posilincev in koliko škodujejo Slovincem. Antloga Ana nas je spodbujala, naj posnemamo Slomška v delovanju za narod ne na potu sovražstva in zahrbitosti, ampak po potu pravice in resnice do zmage. Glinjiv je bil nastop petero belo oblečenih deklic, ki so prav ljubko deklamovale Slomškove pesmice. Tudi pevci so prav dobro prepevali Slomškove pesmi. Sli smo od slavnosti s trdnim sklepom, da hočemo vedno zvesto braniti slovenski značaj ljube Dobrne.

c Griže. Dne 24. septembra smo imeli občinske volitve. Izvoljeni so bili sami odlični pristaši Kmečke zveze, kateri so si dne 13. oktobra izvolili zopet prejšnjega, za blagor občine nad vse vnetega župana Stefana Pikla.

c Braslovče. Dne 13. oktobra t. l. je priredil pevovodja g. Jožef Rojnik s svojim zborom zabavni večer v prid šolarski kuhinji v Braslovčah, ki je prav lepo uspel, le žal, da je bila dvorana premajhna in se je moral marsikdo vrniti. Gosp. Jožef Rojnik je v kratkem času izvežbal svoj zbor tako izborni, da so se vsi navzoči kar divili krasnemu petju. K dobremu uspehu tega večera je nadalje pripomoglo slavno pevsko društvo in proizvajanje nekaterih glasbenih točk gg. Petra in Rojnika. Gmotni uspehi je bil prav dovoljen in priraste šolarski kuhinji po odbitku vseh stroškov lepa svota 134 K 88 vin. Čeravno je zasluge g. Jožefa Rojnika prav dobro naglašal g. M. Bošnjak in mu izrekel primerno zahvalo ter željo, da bi se po dokončanih vojaških letih zopet vrnil zdrav in čil v domovino, si podpisano šolsko vodstvo usoja izrekat g. prireditelju, kakor tudi celemu zboru, zahvalo za naklonitev lepega zneska za ubogo šolsko mladino. Enaka hvala gre vsem drugim sodelavnikom, kakor slavnemu pevskemu društvu, g. Lichtenekerju za „kolo sreče“, gdč. Rojnik, Pretnar in Prislan za prodajo šopkov in srečk, kakor tudi slavnemu občinstvu, zlasti vrlim sosedom iz Gomilkega in Pake, ki so ta večer posetili v tako obilnem številu in pripomogli do ugodnega uspeha. Bog povrni! — Šolsko vodstvo v Braslovčah, dne 13. oktobra 1912.

c Braslovče. Utonil je dne 13. t. m. mlinar v gornjem mlinu, Mihael Kolar. Že prejšnji večer so ga iskali, ko ga ni bilo po večerji od nikoder. Ker ga pa tudi drugo jutro ni bilo od nikoder in je bil najden mlin v največjem neredu, so ga začeli iskati vnovič. In res, kmalu so ga našli malo pod mlinom med drevsnimi koreninami na dnu. Rajni je bil miren človek in skrben družinski oče, Svetila mu večna luč. Njegovi družini pa naše iskreno sožalje!

c Braslovče. Gospod Ivan Sternač, posestnik v Zg. Gorčah, je izročil kot izvršitelj oporoke po rajnem g. Jožefu Erjave podpisanemu vodstvu svoto 50 kron za tukajšnjo šolarsko kuhinjo. Za ta vedomni dar naj bo izrečena njemu in dedičem najpristranejša zahvala in Bog plati! Rajnemu odborniku šolskega sveta pa naj svesti večna luč in naj v miru počiva! — Šolsko vodstvo v Braslovčah.

c Sv. Peter v Savinjski dolini. Liberalni naprednjaki kaj radi zabavljajo čez duhovnike, pa le redkokdaj so tako „nobel“, da bi dali zadoščenje. Izredka je šentpavelski gospod Frenč. Ta napredni mož je v pisarni g. dr. Benkoviča pred par dnevi izjavil, da bo dal po občinskem oklicatelju pred cerkvijo v St. Petru na običajen način razglasiti sledeči kes: F. Veidenik, posestnik in gostilničar v St. Pavlu, obžaluje, da je razžalil g. župnika šentpeterskega, ga prosi odpuščenja in plača v ubožno blagajno šentpeterske znesek 50 kron. Pripomnimo, da je spokornik znesek 50 kron ter stroške že plačal. Še slabši jezik ima ona liberalna gostilničarka, ki je bila nedavno tako predrzna, da se je izrekla o dunajskem evharističnem shodu tako-le: Tisti, ki so šli na Dunaj na shod, so šli osla gledat. Ko jo je eden izmed gostov radi tega drznega govora izjavil, mu je žugala, da ga izžene iz gostilne, če ne molči. Tako drzni so naprednjaki (!), ki so od „klerikalnih“ grošev obogateli. Somišljeniki, zapomnite si to drznost!

c Polzela. Prejšnji ponedeljek je v gostilni g. Cimpermana naprednjak Franc Plave, gostilničar v Parizljah, razlagal o imenitno uspelem obnem zboru liberalne stranke v Celju. Ne bavili bi se s tem možem kot z liberalno politično ničlo, katera se je svo-

ječasno na volilnem shodu v Braslovčah odlikovala s svojim postopanjem proti g. kaplanu; ker pa se omenjeni peča s prekupovanjem hmelja in se ima radi tega zahvaliti večinoma pristašem Slovenske kmečke zveze za svoje blagostanje, zato podamo tem potom javnosti nekaj odlomkov iz njegovih političnih otrobovezarij. Pišemo pa doslovno v liberalno-naprednem slogu, katerega se navažno tudi drugi njegovi somišljeniki poslužujejo. Torej poslušajmo: Na shodu v Cealju je blo prou luštn, je govuru Kukove, Lestinar, nu pa tist dohtar, ku ma Perkmanovo z Zauca za ženo. Na uprašanje, kdo je ta Lestinar, se je možko odrezal: to je urednik našga „Narudnga Lista“ (Splošen smeh po gostilni). Ko je bil vprašan, o čem so gospodje govorili, je odvrnil: Nism biu doug natar, sm šou na cuk, sim utrukam nekaj za šulo kupu, mam tri utruake v šulferajnski šul na Povzel. Neki kmet, naš zvest pristaš, ga vpraša: Kako pa je vendar to, da ti, ki si vendar tako vnet pristaš Narodne stranke, daš svojo lastno kri v žrelo nemškemu šulferajnu, kjer se ti bodo otroci navzeli nekrščanskega in neslovenskega duha. Na to odvrne: Celjski lebralc me nej u . . . pišejo, sej na shadih nas kar brez britve brijejo, zatu jim jaz neč več na verjamem, delou bom tak, da bo za mene duabr. Jaz hmeau kupujam, zatu sm ži tulk zaslužu, de bom usea utruake dau v šulferajnsko šulo. Jutr pa grem spet na kupčijo v Mozirje, pr omencih se da kej zasluž. — Toliko v razmišljanje Narodni stranki, pa tudi kmetom hmeljarjem, da za poklon izkažejo primerno zahvalo. — Polzelski.

c Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, dne 6. oktobra, se je vršilo pri nas poučno zborovanje Jugoslovanske strokovne zveze. Takoj po rani sv. maši smo se zbrali v društveni sobi. Predsednik Zveze slovenskih mladeničev, Vekoslav Zajc, nam je v poljudnih in domačih besedah razlagal potrebo naše strokovne organizacije, kako je v sedanjem času neobhodno potrebna za vse kraje, posebno pa tam, kjer je industrija. Upamo, da si v kratkem ustanovimo tudi pri nas prekorsno organizacijo J. S. Z.

c Grajska vas. Namesto vsled starosti odstopivšega župana g. Boštjana Rezarja, je bil dne 13. t. m. izvoljen za župana skoz in skoz spoštovani in priljubljeni posestnik ter vrl pristaš Slovenske kmečke zveze, g. Anton Lobnikar. Živio!

c Grajska vas. Tukaj so potegnili iz vode mrtvo, blizu 30 let staro žensko truplo. Dognalo se je, da je utopljenka neka Marija Ribič iz St. Jurja ob Taboru.

c Rečica v Savinjski dolini. Dne 14. t. m. so bile pri nas občinske volitve. V vseh treh razredih so izvoljeni sami naši vrl pristaši in značajni možje. Narodni stranki se v Savinjski dolini slabo godi.

c Vojnik. V noči od petka na soboto je šel 73 let stari prevžitkar Fr. Oberčkal iz Sv. Marjete malo vinjen domov. Popil ga je par „firkelcev“ preveč. Padel je v mali zacementni jarek, in ko ni mogel vstati, je utonil v mali vodici, ki je ob deževju stala v jarku. Zdravnik je dognal, da ga je začela kap ravno v trenotku, ko je prišel do jarka.

c Nova Cerkev. Izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo, dne 13. oktobra, Slomškovo slavnost. Vso slavnost so priredili vrl fantje, katerih je še sicer malo število v našem društvu, a je to majhno krdelec vkljub svoji mladosti vrl vse dovršilo. Dva mladeniča sta deklamovala: „Slava Slomšku“ in „Vesela pesem nedolžnega mladeniča“. Vmes je imel č. g. dr. Vraber, tukajšnji kaplan, slavnostni govor, in zlasti povdarjal, da, kakor je nekda tukaj nezabni Slomšek kot kaplan zbiral okrog sebe novocerkovsko mladino, naj bi se tudi sedaj mladina rada zbiralala ter si prilastila krasne Slomškove nauke. Mladeniči so nato predstavljali igro: „Dr. Veznal in njegov sluga“. Za lep nastop so želi obilo pohvale in pri mnogostevilnem občinstvu povzročili mnogo smeha in veselja. Med raznimi točkami vsporeda pa nas je zabaval domači mešani pevski zbor pod vodstvom g. organista ter zapel prav lepo več Slomškovih pesmi. Vse se je v najlepšem redu dovršilo in bili smo vsi prav zadovoljni s prireditvijo. Epa želja nas je pa navdajala vse, namreč da bi se kmalu zopet sešli, in bi se za igralce kakor tudi za občinstvo kolikor hitro mogoče pripravili večji prostori.

c Dramlje. Več potrebnih reči je svetoval „Sl. Gospodar“ Jarnovič, da spoznavajo volilci iz njih, ali je res on znanprej pripravljen po svojem, v „Nar. Listu“ razglašenem programu delovati za dobro gospodarstvo in nič za liberalno vero. Na te nasvete je Jarnovič v „Narodnem Listu“ z dne 26. septembra strašno hud. Dopisnika „Slovenskega Gospodarja“ imenuje javno hinavca in lažnjivea. Javno se ga vpraša, kaj je v tistih nasvetih dopisnik hinavsko lagal? Jarnovič na to molči in se dela razburjenega. Kmalu pride čas in Jarnovič bo še bolj razburjen. Na svidenje takrat!

c Sladka gora. Požar je uničil dne 1. oktobra dopoldne pri Krumpaku in pri gospej Šebati v Belem potoku dvoje poslopij z živino vred. Ker se vsled vetra ni dalo nič oteči, je škoda tem večja. Ponesrečeni Krumpak je komaj za 800 kron zavarovan, škode pa je čez 5000 K. — V Mestinjem smo dobili novo poštno nabiralnico, vodi jo gdč. Micka Smehova. — Vreme je vedno slabo, že smo pretečeni teden upali na lepo jesen, a zopet nas je varalo. Še pridelkov ni mogoče spraviti. Kakšna bo šele setev? Grozdje silno gnije. Nekateri so že obrali in pravijo, da ne bo posebno slab most.

c Šmarje pri Jelšah. Občinski odbor občine o. kolic Šmarje je v javni seji dne 13. oktobra sklenil soglasno nezaupnico po njem izvoljenim udom krajne-

ga šolskega sveta. Zakaj pa nezaupnico? Zato, ker so ti udje pri sejah krajnega šolskega sveta glasovali za novo šolsko stavbo in še celo za to, da bi morala občina že naprej zbirati denar, predno je zahteva staviti šolo dovoljena. Oni sicer dobro vedo, da je stavljenje šole nepotrebno in proti ljudem tudi sami tako govorijo. Vedo tudi, da je naš občinski odbor sklenil ugovor proti stavljenju šole in ga utemeljil s tem, da se je število ljudstva in otrok v zadnjih 10 letih silno zmanjšalo in da se bo mnogo otrok vsolalo v Zibiko. Ta ugovor še ni rešen, vendar pa so ti ljudje glasovali za stavljenje nove šole, misleči, „saj nas ljudstvo ne sliši“. Ob zborovanjih naših poslancev vedno govorijo ti liberalci in nemčurji, da tam na Dunaju ali v Gradcu ne delajo tako, kakor tukaj govorijo. Saj le vi sami ste taki neznačajneži in nevarna rana na našem narodu in zato se vas ljudstvo o-tresa. Radovedni smo, če bodo odložili svoje zastopstvo, ali hočejo naprej zastopati naše ljudstvo, ki jim ne zaupa in jih ne mara.

c Šmarje pri Jelšah. O nekaterih naših občinskih odbornikih okoliške občine smo se, kakor slišimo, precej zmotili. Mi smo jih volili kot volilci Kmečke zveze na katoliški podlagi. Le tako in edino z našo pomočjo so zlezli v občinski odbor, ker smo jim mi zaupali. Sedaj pa moramo slišati čudne pritožbe o nekaterih, da so le hlinili naše prepričanje. Bili so naši le za časa dolgotrajnih volitev in rekurzov, a sedaj so se hipoma spremenili kakor nekoč nek Ploj. V občinskem odboru se di bojda en par takozvanih „naprednjakov“, ki so se pa dali vsi voliti od katoliške stranke, in še-le sedaj, ko so na gorkem, so pokazali rožičke. Sramota taki neznačajnosti in nehvaležnosti!! To si bo treba dobro zapomniti za prihodnje volitve! Mi dobro poznamo te „naprednjake“ itd., pa za sedaj še priznavašmo z imeni. Ako bi ta rahel opomin nič ne izdal, pa govorimo drugič jasneje. Kakor se boste v treh letih obnašali, tako se bo znalo ljudstvo ravnati in vas soditi ob času prihodnjih volitev. Neverjetno in čudno bi pa bilo, če bi se skoraj 20 „naših“ mož dalo od par nasprotnikov strahovati.

c Sv. Rupert nad Laškim. Naše Katoliško izobraževalno društvo lepo napreduje, ker ima dobre voditelje, kakor so naši vrli č. g. župnik Jakob Gašparič in organist g. Ivan Polanec. V nedeljo, to je dne 27. t. m., se namerava napraviti Slomškova slavnost z govori, igro „Najdena hči“ in petjem.

c Rečica v Sav. dolini. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 27. oktobra Slomškovo slavnost pri g. Stiglicu (Čučju). Začetek po večernicah. Na vsopredju je slavnostni govor, ki ga ima prof. dr. Hohnjec, petje, deklamacije in gledališka igra.

c Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, dne 20. oktobra ob 8. uri zjutraj se vrši pri nas ustanovni shod Jugoslovanske strokovne zveze. Poroča predsednik Zveze slov. mladeničev V. Zajc.

Najnovejše.

Sv. Križ na Murskem polju. Vojaško veteransko društvo priredi tombolo dne 20. oktobra t. l. v gostilni g. Jureša v Borecih. Začetek ob 6. uri zvečer.

Ormož. Mladeniška in Dekliška zveza priredita v nedeljo redni mesečni shod.

c Sv. Martin pri Venju. V nedeljo dne 20. oktobra popoldne ob 3. uri se vrši Slomškova slavnost s petjem in igro „Dve materi“.

Na Balkanu.

Na črnogorsko-turškem bojišču so najhujši boji okoli Berane, Turki se branijo kot levi. Črnogorci pa napadajo drzno kot sokoli. Vedno bliže prihajajo mestu, ki ga Turki tako hrabro branijo. Vsak čas je pričakovati, da Črnogorci mesto zavzamejo.

Severno od Skadrskega jezera je torej padel Tuzi. Lep uspeh, a je dosedaj zahteval tudi mnogo žrtev. Kralj Nikita in knez Mirko vestno obiskujeta ranjence. Število ranjencev je precejšnje. Kralj hodi od postelje do postelje in se pri vsakem pomudi, Hrabri jih in se jim zahvaljuje za žrtvovanje za domovino. Dogajajo se ganljivi prizori. Težko ranjene kralj poljublja na čelo in istotako tudi dvojico onih dveh ranjencev, ki sta izdihnila v bolnišnici. Malokdo navzočih se je mogel obraniti silnega ganjenja. Na poljani pred bolnišnico je srečal knez Mirko ranjenca, ki so ga nosili vojak. Zavzel je mesto nosača in sam na svojih ramah nesel ranjenca v bolnišnico. Mnogobrojno prisotni narod ga je pozdravljaj in se zahvaljeval. Kralj Nikita se pogovarja s svojimi Črnogorci kakor z drugimi prijatelji. Hrabri jih in jim priporoča, naj se čuvajo, kajti njih življenje je dragoceno. Pred odhodom na bojišče se jim veli, naj topi vršijo svojo dolžnost, rekoč: „Črna gora ima sredstva. Zato ni treba štediti s sredstvi, ampak treba je varovati lastno življenje.“ Nato odidejo vojak na bojišče, vesel in uverjeni, da kralj na nje vse misli in skrbi kot za svoje najljubše dete.

Črna gora nastopa v treh armadah. Bolgarska bo nastopala najbrže tudi v treh oddelkih. Eden del bo prodiral po dolini Marice iz Plovdiva proti Drinoplju. Če ima srečo, bo lahko kmalu pred Carigradom. Drugi oddelek bo prodiral iz Küstendila skozi prelaz Egri Palanka, tretji oddelek iz Dubnice skozi prelaz pri Djumaji. Srbi bodo nastopili v dveh armadah. Ena armada bo prodirala iz Žačeka skozi Sandžak, kjer bi se naj združila s črnogorsko armado generala Vukotiča, druga glavna armada bo prodirala iz Niša čez Leskovec in Vranjo. Tej armadi že grede Turki nasproti in spopad pri Ristovcu leži na tej črti. Turčija razdeli svojo armado na tri dele. Glavni se zbere okoli Drinoplja pod Abdulah-pašo. Drugi del se zbira v Skipljah, južno od Küstendila, tretji pa v Skopljah, južno od Mitrovice. Drugi del vodi Ibrahim paša, tretji del Zekki-paša. Grki nimajo dobre vojne, zato bodo bolj pohlevno kje na Epiru delali nemir.

Dne 16. oktobra se je udala črnogorskim četam trdnjava Hum, zadnja večja utrdba med Tuzijem in Skadrom. Po trdem boju se je udala vsa turška posadka 250 moških z 62 častniki; med njimi je bil tudi poveljnik trdnjave Tuzi. Pot do Skadra je sedaj Črnogorcem prosta, ako ne pridejo Turkom nove čete na pomoč.

In že se poroča, da so poslali Turki svojim vojakom pri Skadru nove moči, ki so se v okolici Tuzi spoprijeli s Črnogorci. Zasebni brzojav pravi, da so dosegli Turki nekaj uspehov in razgnali Črnogorce. Bržkone ne bodo to redne vojne čete Turkov, ampak gruča albanskih prostovoljcev. Na vsak način je treba počakati uradnih poročil, da se spozna resnica.

Na mejah med Srbijo, Bolgarijo in Turčijo so se že začele majhne praske med sovražnimi predstražami.

Glad ali suša na travnikih in poljih pomeni glad v hlevih. Le če se rastlini daje dovolj živeža, zamoremo dobiti s travnikov in njiv, kjer imamo sejano deteljo in druga krmila, dobiti dovolj krme za živino; le pri obilni in dobri krmi se lahko živina pravilno redi in prezimi. Če hočemo doseči obilo krme, je nujno potrebno gojiti s Tomaževo žilindro. Gnoj se razmeroma po kakovi stizmi; po dosedanjih skušnjah se vzame 500—800 kg Tomaževe žilindre (zvezdna znamka) na en hektar travnika. 1112

Ali Vaš otrok že hodi?

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnjanja.

Ali ste detetu, ki še vedno ne more hoditi, že dali kdaj Scottovo emulzijo? Ta bo malega okrepila in dala osobito njegovim kostem manjkajočo moč, tako da se bo kmalo postavilo na noge in čez nekaj časa že bežalo.

Scottova emulzija

je zaradi tega tako uspešna v enakih slučajih, ker nenavadno bogata na redilnih snoveh, posebej vsebuje tudi za tvoritev kosti neobhodno potrebne mineralne soli. Ribjega olja ni mogoče diti v boljše obliki, kakor je Scottova emulzija, ki je lahko prebavna in okusna, da jo tudi najmanjši jemljejo prav radi in dobro prenašajo.

Biti pa mora prava Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Če pošljete 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, D. Z. O. Z., Dunaj VII., in se sklicujete na ta list, dobite poskušnjo pošiljatev od ene lekarnice. 957—4

Za čuditi se je, kako hitro deluje „Solarine“, tekoče čistilo za kovine. V hipu se vse bliska, kar se z istim čisti. Pritem pa je zajamčeno prosto strupa in kisline!

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob juž. železnici: Zakaj ste tako razburjeni? Prečitajte še enkrat dopis, niti žal besede ni proti Vam, nasprotno še hvali se Vas. Glejte, to je vse delo liberalcev. Kakor, kjer pride hudč vmes, naredi zdražbo in sovraštvo, in se veseli tega. Glavo po koncu in vro naprej! Pozdravljeni! — Sp. Gasteraj: Smo dobili že od drugod Hvala! — Muretin: Stajercijane ne zasluži tako dolgega odgovora. Take ljudi se najbolj udari, ako se jih prezira. Pozdravljeni. — Sv. Peter pod Sv. gorami: Gospodje sami ne želijo takih pohval. — Slov. Bistrica, Muretin, Vurberg, Ormož: Prihodajči.

Poročilo o sejm pitane živine v Gradcu dne 10. oktobra 1912.

Priglasilo se je 318 volov, 286 bikov, 300 krav in 3 teleta. Skupaj 907. Cena za 100 kg žive teže: lepi pitani voli 102 do 114 K, srednje debeli 94 do 100 K, suhi 88 do 92 K, biki 78 do 102 kron, lepe pitane krave 82—92 K, srednje debele 66—80 K, suhe 48—64 kron. Izvozilo se je na Gornje Stajersko 85, na Tirolsko 22, na Nižje Avstrijsko 38, na Češko 32, na Moravsko 62 in na Nemško — kom. Tendence: Na ta sejem se je priglasilo 193 komadov manj kot prejšnji teden. Cene splošno neizpremenjene.

Karl Kociančič

umetni in stavbeni kamniseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25, izdeluje marmornate oltarje, prižnice, podobne, nagrobne kamne, grobišča, fotografije na porcelan, svetilke (laterne), ograje itd. 632

Velika zaloga nagrobnih kamnov.

Izvežban kurjac

se proti dobremu plačilu takoj sprejme v neki večji tovarni. Ponudbe na: Prešernova Rohrbach-Neunkirchen Nižje Avstrijsko. 1134

Spoštovani nakupovalci

pohištva!

Solidno, ceno pohištvo, lastnega izdelka se dobi pri naših domačih izdelovalcih—obrnitih potom:

Produktivne zadruge mizarskih mojstrov v Mariboru, Burgplatz 3.

964

Prevzamemo vsa mizarska dela.

Nov živinski in kramarski sejem

v Braslovčah

je dovoljen v ponedeljek pred sv. Martinom. Ta sejem se vrši že to leto, dne 4. novembra. Odpade pa dosednji sejem na križevno sredo. 1105

Županstvo Braslovče.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,
Le „FLORIAN“ rabi,
Želodcu bo prav!

Želodčni liker

694-10

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zamán kupoval draga in neprijetna zdravila!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Ugodna prilika! Enonadstropna hiša, v kateri je dobro upeljana trgovina z mešanim blagom tik farne cerkve kakor tudi vrt, kozolec in več njiv, se radi rodbinskih razmer takoj prodaja in to na Dolenjskem. Odda se z zalogo ali tudi brez zaloge. Natančna poročila v upravnistvu. 1127

Lepa hiša za najemnike z njivo in velikim vrtom za zelenjavo, vse skupaj obsega 1/2 oralo, 4 svinje in drugo pohištvo, se vse po ceni prodaja. Vpraša se pri Rozi Trefalt, Maribor, Schwarzgasse 5. 1128

Šivalni stroj (Singer), ki dobro teče, se takoj po ceni prodaja. Maribor, Götthelstrasse 2. II. nadstrop. vrata št. 12. 1142

Pridna dekla,

ki se lahko rabi v kuhinji, se takoj sprejme pri dobri ceno v Mariboru. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 1141

Mala Nedelja. Dne 21. oktobra se bo vršil tukaj veliki živinski sejem. Kupci in prodajalci se ugodno vabijo. 1143

Dijaki se sprejmejo na stanovanje. Dobra obilna polhrana, mesečno plačilo 16 do 20 K. Vpraša se: Maribor, Schmiedplatz 3, na dvorišču 1. nadstropje pri g. Kekež. 1146

Malo posestvo,

ki obstoji iz hiše s 5 sobami, 2 kuhinjama, perilno kuhinjo, kletjo, zraven studenec, velik vrt, dva svinjska hleva, 25 minut od Maribora, se za 8000 K prodaja. Kje pove upravnistvo. 1147

20 kron nagrada! Dne 13. septembra je bil v Mariboru ukraden in odpeljan bel pes s črno glavo. Sliši na ime „Vidu“, star 8 in pol let ima dolg zaviljen rep. Kdor poroča, kje se ta pes nahaja, ali je priklenjen itd., dobi 20 kron nagrade. Poroča naj se na upravnistvo tega lista. 1145

Velika stolpna ura,

dobro ohranjena s štirimi kazalniki se po ceni prodaja pri Alojziju Ilc, urarju v Mariboru. 1132

500 kron!

Vam placam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih oči, stiskov in vkoreninjenih trde kože. Cena 1 lonček z jamstvenim pismom 1 K. Kemezy Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko. 1131

Dinarji in ženski delavci, če tudi neučeni se proti dobremu plačilu sprejmejo. Dopisi na: Spinnerer Rohrbach in Neunkirchen an der Südbahn. N. Oesterreich. 1076

Krojaški učence se sprejme pri Henrik Bauer, krojaškem mojstru Augasse 171, Götting pri Gradcu. 1133

Trgovski učence, iz dobre hiše, z dobrim šolskim spričevalom, ki je več slov. in nemškega jezika se sprejme v trgovini z mešanim blagom Michael Sernc, trgovec, Ruše, Stajersko. 1138

Vsa mizarska dela

preskrbi po najnižji ceni Anton Nudi, mizar, Maribor, Tržaška cesta 16, 10 minut od Magdalenske cerkve. Ima tudi veliko zalogo raket od 7 do 40 K. Naročila se izvršujejo točno in hitro. 1137

Podpisana se zahvalim Janezu Purgaj, posestniku v Zaverški, da mi je odpustil in od tožbe odstopil, ker sem ga po nedolžnem obrekovanju in mu poštenje jemala. 1138

Služba organista se odda pri Sv. Križu nad Mariborom. Nastop takoj. 1140

Srednje posestvo, ki meri blizu 16 oralo zemlje, so njive, travniki in hosta, dovolj za domačo rabo se prodaja. Jožef Starkl, pri Sv. Lovrencu na Gorici h. št. 18, p. Store. Cena 8000 kron. 800 K lahko ostane. Posestvo je 10 min. od železne tovarne oddaljeno. 1144

Loterijske številke:

Dne 12. oktobra 1912

Gradec . 83 18 5 13 20
Dunaj . 39 32 36 14 15

Eno uro od Maribora, četrte ure od želez. postaje, 10 minut od cerkve, je na prodaj lepo posestvo z zidanimi poslopji, meri 88 oralo v enem kosu, večinoma prvovrstnih travnikov in sadonosnikov, drugo njive, vinograd in gozd, torej posebno pripravno za živinorejo in mlekarstvo, ker je blizu mesta in žel. postaje. Več pove upravnistvo pod naslovom „Mlekarsko“. 787

Več hiš

za eno ali dve družini v Krčevini ni pri Mariboru, moderno in solidno urejene, pet minut od glavne kolodvora v Mariboru, se po ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Vpraša se v uprav. 760

Prodaja se takoj 11 zelo lepih stambenih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestoji iz 2 parcel nji, krog 12.960 m² metrov velike. Vpraša se v upravništvu. 864

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khisl-gasse 3, 1. nadstropje. 1073

Pohištvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvi

Karl Preis,

Maribor, Stolni trg 6,

lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava uređalčne omare 26 K mize 9 K stoli K 2-60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 26 K, toiletno ogledalo 15 K, spalniki divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 34 K, unjati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapetiranega pohištva, posebni oddelek pohištva iz železa in medenine. Edini štajers. izdelalek. Izvirne tovarniške cene. Žičaste podloge 8 K, matrace 6 K, železne postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 68 K, emajlirane postelje 40 K. Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastoj in franko.

Trezen in vesten hlapec se sprejme s 1. novembrom v večje župnišče v bližini Maribora. Naslov pri uredništvu Slov. Gosp. 1086

Treznega, zanesljivega, kmečkoga hlapca, ki bi ob enem tudi kruh vozil, več slovenskega in nemškega jezika, sprejme Janez Böhm, lastnik umetnega mlina v Framu. 1076

Mlad trgovski pomočnik kakor tudi ena prodajalca, se takoj sprejmeta v trgovino mešanega blaga Karl Druškovič. Ljubno Gornja Savinja. dolina. 1107

Učenec se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri šivilji v Mariboru, Reiserjeva ulica št. 15. 1117

Prodaja se prostovoljno malo posestvo z dvema stanovanjema na Sp. Bregu 32 pri Pruju. Cena se izve Sp. Breg št. 92. 1115

Na prodaj je posestvo na Plodrišnici. Meri 8 oralo, od tega je 10 oralo gozda, lep mlad les, drugo so njive in travniki. Več se izve pri lastniku Matija Rozman, Sv. Jakob v Slov. gor. 1119

Lepa hiša se po ceni prodaja v Mariboru blizu magdalenske cerkve na lepem mestu. Vpraša se v upravnistvu Sl. Gospodarja. 1108

Išče se starejšega hlapca k dvema paroma volov, ki se pa tudi na poljedelstvo razume. Začetna plača 18—16 kron mesečno. — Obenem se išče tudi kočijaž k enemu (i) konju, ki opravlja obenem tudi druga hišna dela. Plača 16 K. Več se izve pri gospej Suppanz, Koroška cesta št. 2, I. nadst. Maribor. 1096

Kupim star že rabljen GLASOVIR kakor tudi stara rabljena pihala (Blechinstrumente) na naslov na uprava lista pod glasovir L. L. S. 1089

Trgatev. Jurij Pevce, posestnik v Zibiki, pošta Pristova, postaja Meštinci, prodaja svojo trgovino, katera se vrši od 14. oktobra naprej pri ugodnem vremenu, oziroma prodaja most izpod preše po ugodni ceni. 1120

XXXXXXXXXX

Lepo posestvo 8 oralo: 7.000 K. Lepe tri zidane hiše, vinograd in gozd, vse pri hiši. Več pove Matija Žižek, Kamnica pri Mariboru. 1091

Pridnega fanta, ki bi se učil pekarske obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji Franc Vauptič, pek v Žičah pri Konjici. 1102

Čevljarški pomočnik in učenec se takoj sprejmeta pri Juriju Zunko, Zg. Radvanje pri Mariboru. 1121

Učenec sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Franc Novak, čevljar Sv. L. nart v Slov. gor. 1077

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo v lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni 601

Učenec se sprejme pri g. Gränitz Gosposka ulica 7, Maribor. 1049

Kože in volno kupuje g. Gränitz, Gosposka ul. 7. Maribor. 1048

Malsno stujo, suhe gobe, namizne jab lce in za most, bruske, fižol, oves, pšenico, ječmen, b. čne zrae, koruzno slamo od storžev, smrekove orže, viski kamen, želod, krompir sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in olnate sode, ter močvate, solnate in otrobnate vrče kupi vsako množino veletrgovina

Anton Kolenc

Grška cesta št. 22, Celjs.

Iščem prodajalca pošteno, pridno, katere za dobro šivati, se razume nekoliko pri kuhinji za trgovino mešanega blaga na delu. Plača po dogovoru. Naslov pove uprav. tega lista. 1118

Organist in cerkovnik se sprejme takoj pri Sv. Juriju ob Pesnici nad Mariborom. 1125

Učenec s potrebno šolsko izobrazbo, več slovenskega jezika se sprejme v trgovino mešanega blaga Ljudovik Krausdorfer, Sv. Duh—Loče. 1109

Blagajničarka

(Kasirka) priletna, zanesljiva in solidna, izurjena v mešani trgovini, slovenskega jezika dobro zmožna, katere zna dobro računati za službo tudi čenska ročna dela opravljati, z dobrimi izpričevanji in referenci, se sprejme takoj ali pozneje v mešani trgovini na delu na Sp. Stajerskem. Poudarbo pod „Zvesto in zanesljivo“. 1103

Trgovski učenec iz poštene hiše, z dobrimi ljudskoškimi izpričevalom iz z. potrebo izobrazbo, zdrav in močan, se sprejme takoj pri Florjanu Gajšek, trgovec z mešanim blagom v Loki pri Žusmu.

Učenec ali učenka se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Biti mora od poštenih staršev in z dobrimi izpričevalom. Taki, so se že učili imajo prednost. 1097

Čevljarški pomočnik za boljše delo in eden vajence se takoj sprejmeta pri Partu Plezec, Ljubno, Spod. Stajersko. 1998

Pozor!

Fine pozlačene grobne križe, Tomaževo žilindro, železne in bakrene kotle, vseh vrst železne peči in štedilnike (šparherne), slamo, rezne stroje, les, deske in late, vseh vrst revolverje, puške, patrone, „šrota“ kakor tudi vseh vrst železnino se kupi najceneje pri Alojz Maček, Maribor, Tržaška cesta zaveza bolnišnice. Cena za fine revolverje 7—9—12 mm K 5-80, 6-60, 7-80, d. to fine puldov revolverje K 6-20, 7—, 8-80, Puške K 11-80, enocevne fine lancaster-puške in dvocevne K 35—, 40—, 45—, 50—. Pošilja se na vse strani, po pošti in po železnici. 479

Alfa-brzoparilniki za krmo
izdelani v posebni novozidani tovarni za Alfa brzoparilnike.
! Patentirana iznajdba !
kakor iz enega kosa, vliči, zelo priprosti, nad vse
trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911
! Najostreje posnemanje !
! 20 let nepoškodovan !
1.600.000 jih je v rabi ! 950 odlikovanj i.t.d.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

„Kapljice za svinje“

Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinj-ke kapljice
za rdečico: **Uspeh vrlje povoljni!**
Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:
medicinska lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg šte. 15. 450

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarč: Maribor
Gospodska ulica šte. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago
za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno
za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir,
zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in
dečke, velika izbira kravaf, ovratnikov, noga-
vic, dežnikov, naramnic itd. 623

Cene veliko nižje kakor drugod.

Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Na debolež Na trdnjavi

Prizn je izgovor da se mora blago kupovati
pri tujcih, ker Vam nudi da-
mača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru
bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špe-
cerijskim blagom, tako da zamore poplačama ustrešiti
zahtevam cenj. gospodov trgovcev proti vsaki kon-
kurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če
tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobro-
jen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom pover-
jam voščene kakor tudi druge vrste sveč ter olje in
kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge
pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, se-
no, orehe, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih
dnevni cenah. Kupim tudi vsakovrstne vrče ter
petrolejske in druge soče.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v
zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zaneslji-
ve kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, doma-
čo deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za
sadit, bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine pa
imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9 do
15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Kmetje pozor!

V Mariboru Stolna ulica (Domgasse) je
prva ljudska kavarna prenovljena
ter je v taisti zopet vse snažno in v lepem
redu. Tam se dobiva čaj, punč, kava, mleko in
druge okrepčilne pijače, kakor tudi mrzla je-
dila po zelo nizki ceni.

Podpisani vabi vse kmete, kateri vozijo svoje pri-
delke v Maribor na obilen obisk.

MATIJA OBRAN.

1087

Silv. Fontana ml. Maribor

Tegetthoffova cesta

kupuje in izmenja vse deželne pridelke po naj-
1016 višjih cenah.

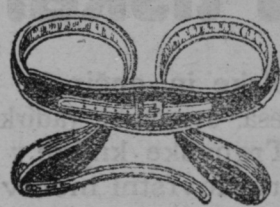
Lastna tovarna
ur v Slici
1887
Zahtevajte „JUBILEJNI CENIK“ zastonj
1912
Fr. Čuden, Ljubljana.

Priložnostni nakup.

Radi smrti mojega moža sem prisiljena iz zaloge
75.000 tigrovih flanelnih odej

prodati, katere ponudim za zelo nizko ceno. Te odeje so pri-
pravne za vsako hišo za pokrivanje postelj in ljudi. Dolge
so krog 190 cm in 135 cm široke. Pošilja se proti povzetju
in sicer 4 komade tigrovih flanelnih odej za 8 K 50 v. Vsak
cenj čitatelj tega inserata si lahko z zaupanjem naroči. Z
mirno vestjo lahko trdim, da bo vsak zadovoljen s pošiljateljico.

MARIJA BEKERA,
tovarnarjeva vdova — zaloga tovarniških odej 4. in 5.
Nachod, Češko.

Kilne pase,

z ali brez peresa, trebušne obveze, sus-
pensorije, podlage za ploske noge, berglje,
pokončne držaje in druge varstvene stro-
je za telesne poškodbe po zdravniškem
predpisu, nadalje umetne noge in roke
izdeluje po nizki ceni staroznana tvrdka
bandažist in ro-
Fr. Podgoršek, kavičar, Maribor
Burgasse 7. Zaloga vseh gum. specialitet
in predmetov za postrežbo bolnikov. Solidna postržaba. 835

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spada-
jočih mizarških del, kakor: za stavebe hiš, pohištvo
za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne;
izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popra-
vila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Izjava.

Podpisani Leo Polak v Petrovčah s tem javno
preklicujem, kar sem govoril žaljivega o gospodični
Elizabeti Kač v Arjivasi ter se ji zahvalim, da me
ni sodno preganjala.

Petrovče, 1. oktobra t. l.

Leo Polak.

Št. 40 798 1912.

II 4.936.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih držav-
nih in deželnih nasadov za nasadno dobo 1912/1913.

Štajerski deželni odbor bo imel naprodaj v pri-
hodnji spomladi iz združenih državnih in deželnih na-
sadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

I. 600.000 cepljencev, večinoma od laške graše-
vine, belega burgundca, zeleniča, rumenega šipona,
bele in rdeče žlahtnine, rudečega, traminea, renske
graševine, muškatele, cepljenih na riparijo Portalis,
vitis Solonis in rupestris Montikola.

2. 200.000 korenjakov od riparije Portalis, vitis
Solonis in rupestris Montikola.

3. Dva in pol milijona ključev od zgoraj imeno-
vanih treh podlag in od Göthe-ja šte. 9.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov cepljencev 200 kron za imo-
vite posestnike, 140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imo-
vite posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od-
več kakor na 1500 cepljencev in 3000 korenjakov ali
5000 ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravna-
je se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. nov.
t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa sko-
zi občinske urade, pri katerih se dobe v ta namen
narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročil-
ne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bo-
do zbirale in trte potem razdelile razmeroma nad vse
naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki na-
ročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim pose-
stnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo
prošnje naravnost na deželni odbor, doprinesti potr-
dilo od občinskega predstojništva, da imajo res vino-
grade v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odka-
zale, in se mora znesek vplačati pri prevzetju. Ako
se trte pošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stro-
ški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. i-
me (tako napisano, da se lahko čita), bivališče in stan
naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vi-
nograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte
(sorta), katero želi; 4. zadnja poštna in železniška po-
staja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, se bo ona z dru-
go, enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno
ne prepove.

Trte se morajo od naročnikov, ako mogoče, oseb-
no prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po
vsprejemu pregledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo trt-
nice, na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Gradec, dne 23. septembra 1912.

1139

Od štaj. deželnega odbora.

Edmund graf Attemst

Izjava.

Podpisani preklicujem vse žalit-
ve, ki sem jih govoril o Kolinski
tovarni za kavine primese v Lju-
bljani kot vslužbeni pojasnjevalec
firme Heinrich Franck Söhne le-
tošnje leto začetkom meseca junija
v okolici Moravč, in te žalitve pre-
klicujem. Ob enem izjavljam, da so
bile moje trditve o kakovosti izdel-
kov Kolinske tovarne brez vsake
podlage.

V Ljubljani, 10. oktobra 1912.

Lud. Černelič.

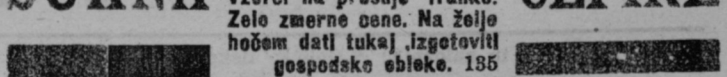
1135

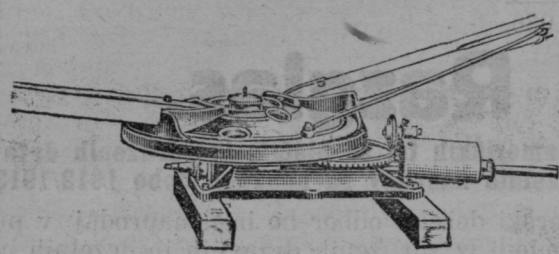

in modne tkanine za gospode
in gospe priporočam izvozna
hiša.

SUKNA PROKOP SKORKOVSKY IN SIN
v Humpolcu na Češkem.
Vzorec na prošnje franco.
Zelo zmerne cene. Na željo
hočem dati tukaj izgotoviti
gospodsko obleko. 135

CEFIRE

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, črepalke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, mlatilnice za roko in na vitelj (gepelj), vitle, in vse druge poljedeljske stroje in orodje najboljšega in vse druge predmete železniške stroje

izdelka in najboljše kakovosti; vozne plahte

pri veletrgovini z železnino

475

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

40 klavirjev in harmonijev

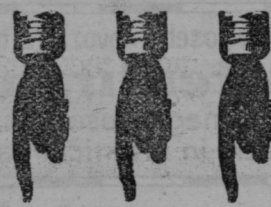
boljboljši pianini, Stelzhamer, Czapka in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edino

A. Breznik, in učitelj „Glasb Matice“ Ljubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsako na obroke po prvovrsten instrument gori imenovanih sloviti trdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Takih ugodnosti še doslej ne nudi nobena trdka. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 968

Dobrotnik

človeštva.

Prepotrebno za vsak zaprti prostor, kjer se ljudje vzdržujejo, je avtomat. delujoči

„Titania“

aparat za odpravo mokrote,

ki se je v tu- in inozemstvu izborna obnesel.

Proračuni zastonj.

Zastopniki se iščejo.

„Titania“-delavnice, Wels 209.

Zgornje Avstrijsko.

Pisarna Nj. c. kr. visokosti, prevz. g. nadvojvoda Rajnerja; Z visokim dovoljenjem se vam radi volje naznanja, da so vsi tri, za sobane njih cesarske in kraljevske visokosti prevz. g. nadvojvoda Rajnerja, poslani „Titania“-aparati za odpravo mokrote se zelo izvrstno obnesli in svoj namen popolnoma dosežejo. J. Schlemmer, nadvojvod. hišni inšpektor.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

Državni telefon št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi, Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in košteni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.

Pošta. hran. št. 25010

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Podružnica

Rezervni zaklad 800.000 kron.

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka.

4 1/2 %

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.